Беш йилликни муддатидан илгари бажарамиз

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

21 ЙИЛ ЧИҚИШИ. № 12 (4982). | 17 январь, 1974 йил ● ПАЙШАНБА | Баҳоси 2 тийин.

ОЛМАЛИҚДА ТАНТАНА

БЕШ ЙИЛЛИКНИ ЭНГ МУҲИМ ИНШООТЛАРИДАН БИРИ ҚУРИБ БИТКАЗИЛДИ

ОЛМАЛИҚ, 16 январь. (ЎзТАГ мухбири). Бугун навқирон индустриал марказда байрам. Орденли «Алмаликсвинецстрой» трестининг неча юзлаб илғор қурувчилари, ишчилар ва инженерлар, қўшни районларнинг колхозчилари металлурглар клубида тўпланишди. Улар Олмалиқ химия заводининг иккинчи навбати ишга туширилиши муносабати билан ўтказиладиган тантаналарда қатнашиш учун бу ерга келишди. Олмалиқ химия заводи тўққизинчи беш йилликдаги энг муҳим иншоотларнинг бири бўлиб, КПСС XXIV съездининг директиваларига мувофиқ барпо этилди.

Йилига шартли бирликда 853 минг тонна минерал ўғит ишлаб чиқаришга мўлжалланган бу корхоналарни қуриш учун қурилиш нормаларида белгиланган муддатдан ўн икки ой олдин ишга туширилди. Қурувчилар зўр ғайрат билан меҳнат қилдилар. Е. Смагин, И. Осипенко, А. Чамбо, Н. Ковганюк, Л. Шчучинов, Х. Сирожиддинов, Н. Абдурибиев, А. Костюков, Э. Раҳмонов, А. Кривопустова бошлиқ коллективлар зўр фидокорлик билан меҳнат қилдилар. Улар қурилиш майдонларида авж олиб кетган социалистик мусобақада ғолиб чиқдилар. Олмалиқ шаҳар партия комитети ҳузурида ташкил этилган махсус штаб қурилиш ишларига раҳбарлик қилиб турди.

Бугун металлурглар клубида ўтказилган митингда шу тўғрида гапирилди.

Митингни Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари В. В. Окунский очди. Сўзга чиққан нотиқларнинг ҳаммаси республикада химия саноатини ривожлантириш тўғрисида ғамхўрлик қилаётганликлари учун Коммунистик партияга ва Совет ҳукуматига чуқур миннатдорчилик изҳор этдилар. Бу саноатни ривожлантириш эса қишлоқ хўжалигини юксалтиришнинг муҳим омили бўлади. Химия заводининг меҳнаткашлари янги қувватларини муддатидан илгари ўзлаштиришга, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «1974 йил халқ хўжалик планини муддатидан илгари бажариш учун саноат, қурилиш ва транспорт ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида»ги қарорига амалий иш билан жавоб беришга қарор қилганликларини айтдилар.

Митингда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин нутқ сўзлади.

Митингда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари И. В. Марцинюк, А. Р. Хўжаев иштирок этдилар.

Митинг қатнашчилари КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневга баланд руҳ билан табрикнома йўлладилар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва республика Министрлар Совети номига ҳам табрикномалар юборилди.

Шундай қилиб, Олмалиқ химия заводининг иккинчи навбати ишга туширилди. КПСС XXIV съездининг директиваларида кўзда тутилган яна бир иншоот қад кўтарди.

(ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ШУНГА АМИНДИРКИ, БИЗНИНГ ШОНЛИ КОЛХОЗЧИ-ДЕҲҚОНЛАРИМИЗ, СОВХОЗЛАРНИНГ ХОДИМЛАРИ, ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МУТАХАССИСЛАРИ ЭРИШИЛГАН МУВАФФАҚИЯТЛАРНИ МУСТАҲКАМЛАЙДИЛАР ВА 1974 ЙИЛДА МЎЛ ҲОСИЛ ОЛИБ, ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШ ВА ТАЙЁРЛАШНИ КЎПАЙТИРИБ, ВАТАНИМИЗНИ ҚУВОНТИРАДИЛАР; ҲАР ГЕКТАР ЕРДАН, ҲАР БИР МАШИНАДАН МОЛ ОЗУҚАСИНИНГ ҲАР БИР ЦЕНТНЕРИДАН, ЎҒИТЛАРНИНГ ҲАР БИР ТОННАСИДАН ЭНГ САМАРАЛИ ФОЙДАЛАНАДИЛАР; ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ ЯНАДА ИНТЕНСИВЛАШТИРИШ ВА УНИНГ МОДДИЙ-ТЕХНИКА БАЗАСИНИ МУСТАҲКАМЛАШ ЙЎЛИДА ИШЧИЛАР СИНФИ БИЛАН БИРГАЛИКДА ОЛҒА ҚАРАБ ЯНГИ ҚАДАМ ҚЎЯДИЛАР.

(КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатидан).

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИНГ РАВНАҚИ УЧУН

Тўққизинчи беш йилликнинг учинчи ҳал қилувчи йили мамлакатимиз экономикасининг барча соҳаларидаги сингари, қишлоқ хўжалигида ҳам янги, улкан зафарлар ва ривожланишлар йили бўлди. Деҳқончилик, чорвачилик маҳсулотларининг мўл-кўллиги, халқ фаровонлиги учун ғайрат-шижоат ва мардонавор меҳнат намуналарини кўрсатиб, юксак жасорат кўрсатаётган қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари партиямиз XXIV съезди қарорларини амалга ошириш учун бутун йил бўйи катта ва улкан ишларни бунёд этдилар. Бунинг натижасида мамлакатга дон, пахта, деҳқончилик ва чорвачиликнинг хилма-хил маҳсулотлари ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ етказиб берилди.

Йилимиз якунлари ҳар бир совет кишисида чексиз қувонч ва севинч, Ватанимизга меҳр ва муҳаббат туйғуларини янада юксалтириб юборди. КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми қарорлари, СССР Олий Советининг VII сессияси қабул қилган халқ хўжалигининг 1974 йилги планлари, партиямиз Марказий Комитетининг партияга, совет халқига, Мурожаати Ватанимизнинг, шу жумладан пойтахт областининг меҳнаткашларининг қалбида, дилида битмас-туганмас жўшқинлик, ғайрат-ташаббус ва ижодий меҳнат тўлқинларини мисли кўрилмаган даражада ривожлантириб, янги, улкан марраларга руҳлантириб юборди. Партиямиз Мурожаатидан илҳомланган ишчилар, колхозчилар, ҳар бир касб ва ҳунар эгаси коллективлар, корхоналар янги йилнинг дастлабки кунлариданоқ оширилган мажбуриятлар олиб, саноат ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини кўпроқ етиштириш юзасидан амалий тадбирлар белгиламоқдалар. КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг саноат, қурилиш, транспорт ҳамда қишлоқ хўжалик ходимларининг 1974 йилда Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисидаги қарори ҳамма ерда ғоят баланд руҳ, зўр мамнуният билан кутиб олинмоқда ва қизғин маъқулланмоқда. Бу қарорда кўрсатилганидек, қишлоқ хўжалик ходимларининг эришган муваффақиятлари давлатнинг иқтисодий қудратини мустаҳкамлашга, совет халқининг фаровонлигини оширишга қўшилган салмоқли ҳиссадир. Бу муваффақиятлар партиянинг қишлоқ хўжалигини бутун чор билан интенсивлаштириш йўлини изчил амалга ошириши туфайли қўлга киритилиб, колхозчилар, совхоз ходимлари, мутахассисларнинг, шунингдек шаҳар ва саноат марказлари меҳнаткашларининг фидокорона меҳнати натижаси бўлди. Бу —партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, совет ва қишлоқ хўжалик органлари кенг кўламда олиб борган ташкилотчилик ва сиёсий ишларнинг якунидир.

Беш йилликнинг тўртинчи йилида областимиз қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари олдида катта вазифалар турибди. Пахта, дон, сабзавот, гўшт, сут, мева, полиз экинлари ва бошқа маҳсулотларни ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ етиштиришимиз лозим. Бу йилги план ва режалар область Советининг яқинда бўлиб ўтган сессиясида муҳокама қилинди ва тасдиқланди.

Калинин, Орджоникидзе, Бўстонлиқ районларининг сабзавоткорлари эл дастурхонини турли ноз-неъматлар билан безадилар. Пахта далаларининг марди-майдон азаматлари юксак маҳорат кўрсатиб, ҳосилнинг 70 процентдан ортиғини «зангори кема»ларда тердилар. Партия ва ҳукуматимиз областимиз қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг Ватан бойлиги, халқ фаровонлиги йўлида қилган ажойиб ишларини муносиб тақдирлаб, уларни орден ва медаллар билан мукофотлади, кўп кишиларга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони юксак унвони берилди.

КПСС Марказий Комитетининг партияга ва совет халқига Мурожаатида айтилганидек, бу йил янада юксак марраларни белгилашимиз, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларини ўтган йилларга нисбатан кўпроқ етказиб беришимиз лозим. Илғор хўжаликларда қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини янада интенсивлаштириш, деҳқончилик ва чорвачилик маданиятини юксалтириш, ердан, ўғитлардан, техникадан ва бошқа моддий ресурслардан яхши фойдаланиш тадбирлари ишлаб чиқилмоқда ва амалга оширилмоқда. Экин майдонларининг структураси такомиллаштирилмоқда.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитети 1974 йилда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларни етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун қишлоқ хўжалик ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказишга қарор қилдилар. Бутуниттифоқ мусобақасида ғолиб чиққан районлар, колхоз, совхозлар ва ташкилотлар кўчма Қизил байроқлар, дипломлар ҳамда пул мукофотлари билан тақдирланади.

Партиямиз Марказий Комитетининг декабрь Пленуми қарорида ҳамда ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқида шу нарса алоҳида уқтириб ўтилдики, ўтган йилда эришилган муваффақиятларни, бу йил янада мустаҳкамлашимиз керак. Йўл қўйилган камчиликларни тугатиш учун хўжаликларнинг фаолиятини янада чуқур ва атрофлича ўрганишимиз зарур. Ҳосилдорликни, ялпи маҳсулот етиштиришни ошириш — бу йилги асосий вазифалардандир. Бунинг учун қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини ихтисослаштиришимиз, уни замонавий индустриал асосга ўтказишимиз, илғор тажрибалар, фан ва техника ютуқларини кенг жорий этишимиз керак.

Колхозлар ва совхозлар ўзларининг куч ва ғайратларини бирлаштириш — колхозлараро, совхозлараро корхоналар, шунингдек совхоз-колхоз корхоналари — чорвачилик фермалари ва комплекслари, молларни тўқ тутадиган озуқа ишлаб чиқарадиган корхоналар барпо қилиш йўлига тобора кенг равишда ўтмоқдалар. Бундай корхоналар ва бирлашмалар қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга ёрдам бериб гина қолмасдан, шу билан бирга улар катта социал вазифани ҳам ҳал қилишга — колхоз ишлаб чиқаришини умумлаштириш даражасини оширишга, мулкининг колхоз формаси билан давлат формаси ўртасидаги фарқни йўқотишга ҳам ёрдам бериши лозим. Бу эса партия программасида қўйилган вазифаларнинг биридир.

Партиямиз Марказий Комитети томонидан қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари олдига қўйилган юксак ва масъулиятли вазифаларни амалга ошириш, колхозчилар, совхоз ишчилари ўртасида социалистик мусобақа байроғини янада баланд кўтариш ва уларнинг ғайрат, ташаббусини бу йил олдимизда турган вазифаларга сафарбар этиш учун партия ташкилотлари сиёсий ва ташкилотчилик ишларини кучайтиришлари лозим. Идеология ишимизнинг бутун методлари, идеология ходимларининг талаб ва маҳоратлари қишлоқ меҳнаткашлари ўртасида сиёсий ва меҳнат активлигини янада юксалтириб умумхалқ ҳаракатини янги талаблар даражасига кўтаришга қаратилсин.

ПУХТА ТАЙЁРГАРЛИК

2-«Далварзин» совхозининг Кулча Бозорбоев бошлиқ бригада азаматлари бу йил ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олдилар.

Бу катта мажбуриятни бажариш учун шу кунларнинг ҳар бир фурсатидан унумли фойдаланиб, барча куч ва имкониятларни суғориш шохобчаларини тартибга келтириш, белгиланган майдонларга яхоб суви бериш ва маҳаллий ўғит ташиб чиқариш ишлари олиб борилмоқда.

М. Маматқулов, Д. Зубайдуллаев ва бошқалар мўл ҳосилга пухта тайёргарлик кўришда ғайрат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Айни вақтда ўз билимларини ошириш учун иқтисодий ва агротехника тўгаракларига қатнашиб, пахта етиштиришдаги илғор усулларни эгаллашга интилмоқдалар.

А. РАИМҚУЛОВ.

МУРОЖААТДАН РУҲЛАНИБ

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати совхозимиз ишчиларини янги зафарларга ундамоқда. Улар бу йил пахта ва каноп ҳосилдорлигини ошириш, қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини янада мустаҳкамлаш йўлида астойдил меҳнат қилишга қарор қилдилар. Бу йил давлатга ҳар гектар ердан 30 центнердан ошириб пахта, 150 центнердан ошириб каноп пояси етказиб берилади.

Хўжалигимизда қишлоқ хўжалиги экинлари ҳосилдорлигини ошираётган бригада бошлиқлари, механизаторлар янги йилнинг биринчи кунлариданоқ зиммаларига оширилган мажбурият олишди. М. Заходдинов, М. Тўрағалов, М. Мирзаев бошлиқ бригадалар ҳар гектар ердан 40—45 центнердан пахта етиштиришга аҳд қилди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг 1974 йилда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун қишлоқ хўжалик ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини авж олдириш тўғрисидаги қарори совхозимиз ишчи ва меҳнатчиларини янада руҳлантириб юборди. Улар ўзаро социалистик мусобақани кенг авж олдириб, беш йилликнинг белгиловчи йилида зиммаларига олган мажбуриятларини ошириб бажариш, элимизга ҳар йилдагидан кўп қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб бериш тадбирларини белгилаб чиқмоқдалар.

А. ЧАХАЛОВ,
Қуйи Чирчиқ районидаги «Коммунизм» совхозининг бош агрономи.

КАЛИНИН районидаги Калинин номли колхоз чорвадорлари чорва маҳсулотлари етиштиришда юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар. Суратда: (чапдан) зоотехник М. Тиллаев, лаборант М. Собирова ва ферма мудири Н. Лучников ўртоқлар сутнинг ёғ даражасини белгиламоқдалар. Пастдаги суратда (чапдан) Г. Муҳамедова, Н. Қодирова, Ф. Раззоқова, М. Тамятнева, М. Юнусова, Ш. Пиримова, М. Аҳмедова, М. Отаметова ва Ф. Эшмуҳамедоваларни кўриб турибсиз. Уларни колхозчилар ферма юлдузлари дейишади. Чунки улар ўз боқимидаги сигирлардан кўплаб сут соғиб олишда бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

А. АБАЛЯН фотолари.

ИВАНОВОЛИК ДЎСТЛАР ҲУЗУРИДА

ИВАНОВО, 16 январь. (Ўз мухбиримиздан). Бугун бу ерда социалистик мусобақа илғорларининг область йиғилиши бўлди. Йиғилишда Москва, Тошкент ва Владимир областларининг вакиллари қатнашдилар.

Йиғилишда КПСС Иваново область комитетининг биринчи секретари В. Г. Клюев ва Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахоновлар сўзга чиқдилар. Улар Тошкент ва Иваново областлари меҳнаткашлари ўртасидаги 1973 йилги социалистик мусобақа шартлари бажарилиши якунлари ҳақида сўзлаб бердилар.

Йиғилишда тантанали вазиятда Иваново ва Тошкент областлари вакиллари икки область меҳнаткашларининг беш йилликнинг белгиловчи йили — 1974 йилги социалистик мусобақаси шартларига қўл қўйдилар.

Йиғилишда КПСС Иваново область комитети бюроси, меҳнаткашлар депутатлари область Совети ижроия комитети, область касаба союзлари Совети Президиуми ва ВЛКСМ область комитети бюросининг Тошкент тўқимачилик комбинати йигирувчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Б. Жўраевага биринчи беш йиллик қаҳрамонлари тўқувчилар Евдокия ва Мария Виноградовалар номидаги мукофотни бериш ҳақидаги қарори тантанали суръатда эълон қилинди.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари фурмановлик тўқувчи Е. Г. Амосова ва тошкентлик Б. Жўраевалар йиғилганларнинг гулдурос қарсаклари остида ўзаро мусобақага имзо чекдилар.

Бугун Ивановодаги меланж комбинатида Иваново ва Тошкент областлари меҳнаткашларининг дўстлик митинги бўлиб ўтди.

Митингда Ўзбекистон КП Тошкент область комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов катта нутқ сўзлади.

БОШҚИРДИСТОН АССРГА ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНИ ТОПШИРИЛДИ

УФА, 15 январь. (ТАСС). Бугун Совет Бошқирдистонининг байроғида қўш Ленин ордени ва Октябрь революцияси ордени қаторига тўртинчи орден — Халқлар дўстлиги ордени тақиб қўйилди.

Бошқирдистон АССР меҳнаткашлари совет халқларининг қардошларча дўстлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлаш соҳасидаги катта хизматлари учун, иқтисодий, социал-сиёсий ва маданий қурилишда катта муваффақиятларга эришганликлари учун ҳамда Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг 50 йиллиги нишонланиши муносабати билан республика шу орден билан мукофотланди.

Меҳнаткашларнинг вакиллари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари Бошқирдистон область партия комитети ва республика Олий Советининг қўшма тантанали мажлисида қатнашиш учун Бошқирдистон давлат опера ва балет театрининг залида тўпланишди. Тантанали мажлисни Бошқирдистон АССР Олий Совети Президиумининг раиси Ф. В. Султонов очди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси фахрий президиумга ғоят баланд руҳ билан сайланди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Д. Ф. Устиновга сўз берилади. У КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети номидан, шахсан КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев номидан Совет Бошқирдистонининг барча меҳнаткашларини Ватаннинг фахрли ва муносиб мукофоти билан қизғин табриклади.

Д. Ф. Устинов гулдурос қарсаклар остида СССР Олий Совети Президиумининг Бошқирдистон Автоном Совет Социалистик Республикасини Халқлар дўстлиги ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги фармонини ўқиб бериб, юксак мукофотни республика байроғига тақиб қўйди.

КПСС Бошқирдистон область комитетининг биринчи секретари М. З. Шокиров жавоб нутқи сўзлади. У юксак мукофот учун КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига ва Совет ҳукуматига қизғин ташаккур ҳамда самимий миннатдорчилик изҳор қилди.

Тантанали мажлисда Уфадаги моторсозлик заводининг слесари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. П. Громов, Абзелилов районидаги «Урал» совхозининг тракторчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони С. Г. Истамгалин, СССР Фанлар академияси Бошқирдистон филиали биология институтининг директори В. К. Гирфанов, «Октябрь 40 йиллиги» номли Бошқирдистон давлат университетининг студенти И. В. Фадеева, сўзга чиқдилар.

Тантанали мажлис қатнашчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советига ғоят баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

Ф. Д. ҚУЛАКОВНИНГ ОЗАРБАЙЖОНДА БЎЛИШИ

БОКУ, 15 январь. (ТАСС). Озарбайжон ССРда меҳмон бўлиб турган КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Ф. Д. Кулаков бугун Бокудан республиканинг йирик қишлоқ хўжалик зонаси маркази бўлган Ленкоранга келди.

Ф. Д. Кулаков бир қанча энг йирик қишлоқ хўжалик районларида бўлди. Ф. Д. Кулаков Пушкин районидаги Тельман номли колхозда ва совхозларнинг меҳнат илғорлари билан учрашди. Тельман номли колхоз меҳнатчилари давлатга пахта, дон ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг кўпгина бошқа турларини давлатга сотиш беш йиллик планини муддатидан илгари бажардилар. Бу ерда қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш, деҳқончилик маданиятини юксалтириш, ишлаб чиқаришнинг бошқа соҳаларини такомиллаштириш, КПСС Марказий Комитети 1973 йил декабрь Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда сўзлаган нутқида баён этилган қоида ва хулосаларни амалга ошириш йўллари муҳокама қилинди.

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатидан илҳомланган республика қишлоқ хўжалик меҳнатчилари ишлаб чиқаришни интенсивлаштиришнинг янги резервларини зўр бериб қидирмоқдалар, социалистик мусобақани ривожлантирмоқдалар. Улар КПСС XXIV съезди қарорларини, беш йиллик топшириқларини бажариш учун куч-ғайратимизни аямаймиз, деб ваъда бердилар.

Озарбайжон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Г. А. Алиев Ф. Д. Кулаков билан бирга бўлди.

М. С. СОЛОМЕНЦЕВ ДОҒИСТОН АССРГА КЕЛДИ

МАҲАЧКАЛА, 15 январь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, РСФСР Министрлар Советининг раиси М. С. Соломенцев бугун бу ерга келди.

Аэропортда М. С. Соломенцевни КПСС Доғистон область комитетининг биринчи секретари М.-С. И. Умахонов, Доғистон АССР Олий Совети Президиумининг раиси Ш. М. Шамхалов, Доғистон АССР Министрлар Советининг раиси А. Д. Умалатов, КПСС Доғистон область комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар ҳамда бошқа кишилар кутиб олдилар.

П. Н. ДЕМИЧЕВ УДМУРТИЯ АССРГА КЕЛДИ

ИЖЕВСК, 15 январь. (ТАСС мухбири). КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари П. Н. Демичев бугун бу ерга келди. Вокзалда уни КПСС Удмуртия область комитетининг биринчи секретари В. К. Марисов, Удмуртия АССР Олий Совети Президиумининг раиси П. П. Сисоев, республика Министрлар Советининг раиси А. Т. Марков, Урал ҳарбий округининг қўмондони генерал-полковник Н. К. Сильченко, КПСС Удмуртия область комитети бюросининг аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар, меҳнаткашларнинг вакиллари кутиб олдилар.

КПСС Марказий Комитети 1973 йил декабрь Пленумининг материалларини ўрганувчиларга ёрдам

КПСС Марказий Комитетининг 1973 йил декабрь Пленуми беш йиллик учинчи йилининг якунларини тўплади, келгуси йил планининг лойиҳасини кўриб чиқиб, маъқуллади. ССР Иттифоқи Олий Совети халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1974 йилги Давлат плани ва бюджети тўғрисидаги қонунларни қабул қилди.

КПСС Марказий Комитетининг пленуми партия XXIV съездининг ички ва ташқи сиёсат соҳасидаги қарорларини амалга оширищ юзасидан КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг фаолияти ҳамда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг пленумдаги нутқида баён этилган қондалар ва хулосаларни тўла-тўкис ва батамом маъқуллади.

КПСС Марказий Комитетининг пленуми 1974 йилги планни тўла ва ошириб бажариш, умуман беш йилликни муваффақиятли тугаллаш учун белгиловчи аҳамиятга эга бўлади, мамлакатнинг иқтисодий потенциалини янада ўстириш, халқнинг моддий фаровонлигини ва маданий даражасини ошириш учун шарт-шароит яратади, деб кўрсатди.

КПСС Марказий Комитети Пленумининг ва СССР Олий Совети еттинчи сессиясининг қарорларини, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатини мамлакатимиз меҳнаткашлари баланд руҳ билан кутиб олдилар. Совет кишилари бу ҳужжатларни КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан ленинча йўлнинг мужассами деб билмоқдалар.

Бу ҳужжатларнинг катта ижтимоий, сиёсий аҳамиятини, коммунистлар ва барча совет кишилари шу ҳужжатларга жуда қизиқиб қараётганлигини ҳисобга олиб, партия ва комсомол ўқуви, меҳнаткашларга иқтисодий таълим бериш системасида уларни чуқур ўрганишни ташкил қилиш тавсия этилади.

Партия ва ҳукуматнинг жорий ҳужжатлари ўрганиладиган сиёсий мактабларда, КПССнинг иқтисодий сиёсати проблемалари ўрганиладиган семинарларда, шунингдек, коммунистик меҳнат мактабларида ҳамда фан-техника тараққиёти ва иқтисодий билимлар халқ университетларида махсус машғулотлар ўтказиш мақсадга мувофиқдир. Сиёсий ва иқтисодий таълимнинг бошқа формаларида бу ҳужжатларнинг мазмуни ўқув курсларининг тегишли мавзуларида батафсил ифода этиб берилиши лозим.

Партиянинг муҳим ҳужжатларини ўрганганда уларни республика, ўлка, область, район, шаҳар олдида, меҳнат коллективи олдида турган конкрет вазифалар билан, партия ташкилотларининг амалий иши билан узвий равишда боғлаб юбориш керак. Бу ҳужжатларни ўрганиш беш йилликнинг тўртинчи йили план топшириқларини ва социалистик мажбуриятларини муддатидан аввал бажаришга меҳнаткашларни сафарбар қилишга кўмаклашиши лозим.

Машғулотларни ўтказиш учун қуйидаги намунавий план тавсия этилади:

1. КПСС Марказий Комитетининг 1973 йил декабрь пленуми қарорлари — КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан ички ва ташқи сиёсат ленинча йўлининг мужассам. иқтисодий, социал ва маданий қурилишнинг навбатдаги вазифаларини амалга ошириш борасида партия ва халқ фаолиятининг программаси.

2. Беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йилида ва уч йилида совет халқи зарбдор меҳнатининг энг муҳим якунлари. Халқ хўжалиги барча тармоқларининг ўсиши, халқ фаровонлигининг ошиб бораётганлиги. Советлар мамлакатининг ютуқлари — халқнинг қаҳрамонона куч-ғайратларининг, партия сиёсий ва ташкилотчилик ишининг натижаси, тўққизинчи беш йиллик планини бажаришдаги янги муваффақиятларнинг мустаҳкам негизи. Мамлакат экономикасини ривожлантиришга меҳнат коллективининг қўшаётган ҳиссаси.

3. 1974 йил — беш йилликнинг аниқловчи йили. Мамлакат халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари ва вазифалари. 1974 йил планини тўла ва ошириб бажаришнинг мамлакат иқтисодий потенциалини муваффақиятли ўстириш, халқ фаровонлигини ва маданий даражасини ошириш учун бўлган аҳамияти.

Ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш йўллари. Фан-техника тараққиётини тезлаштириш, планлаштириш ва бошқаришни, хўжаликни юритиш услуби ва методларини такомиллаштириш зарурлиги, меҳнат унумдорлигини ошириш, Хом ашё ва материалларни тежаш, ишлаб чиқаришнинг ҳамма резервларидан фойдаланиш — ҳар бир ишлаб чиқариш коллективининг вазифаси.

4. Меҳнаткашларнинг социалистик мусобақасини ривожлантириш — 1974 йилги халқ хўжалик планини муддатидан аввал бажаришнинг ҳал қилувчи шарти. Меҳнатга онгли, ижодий муносабатда бўлиш, маҳорат ва омилкорлик, меҳнаткашларнинг ташаббускорлиги, ишлаб чиқаришни бошқаришда, мамлакатнинг катта ва муҳим вазифаларини ҳал этиш учун актив кураш олиб боришда уларнинг кенг миқёсда иштирок этиши — коммунистик қурилиш планлари муваффақиятининг асосий гарови. Муқобил планлар — социалистик мусобақанинг самарали формаси.

Партия XXIV съездининг, КПСС Марказий Комитети 1973 йил декабрь пленумининг қарорларини бажариш — бутун партиянинг бутун совет халқининг иши.

АДАБИЁТ

КПСС Марказий Комитети пленумининг СССР халқ хўжалигини ривожлантириш 1974 йилги Давлат плани ва СССРнинг 1974 йилги Давлат бюджети лойиҳалари тўғрисидаги қарори. «Совет Ўзбекистони» газетаси, 1973 йил 12 декабрь.

КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаати. «Совет Ўзбекистони» газетаси, 1974 йил 4 январь.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг қонуни. СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1974 йилги давлат плани тўғрисида. «Совет Ўзбекистони» газетаси, 1973 йил 15 декабрь.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг Қонуни. СССРнинг 1974 йилги Давлат бюджети тўғрисида. «Совет Ўзбекистони» газетаси 1973 йил 15 декабрь.

Л. И. Брежневнинг совет халқига янги йил табриги. «Совет Ўзбекистони» газетаси, 1974 йил 1 январь.

Н. К. Байбаков. СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1974 йилги Давлат плани тўғрисида. Саккизинчи чақириқ СССР Олий Совети еттинчи сессиясида қилинган доклад. «Совет Ўзбекистони» газетаси. 1973 йил 13 декабрь.

В. Ф. Гарбузов. СССРнинг 1974 йилги Давлат бюджети ҳақида ва СССРнинг 1972 йилги Давлат бюджетининг ижроси тўғрисида. Саккизинчи чақириқ СССР Олий Советининг еттинчи сессиясида қилинган доклад. 1973 йил 13 декабрь.

Бутун партиянинг, бутун халқнинг иши. «Правда» газетасининг 1973 йил 16 декабрдаги бош мақоласи. «Совет Ўзбекистони» газетаси, 1973 йил 17 декабрь.

Пропагандистларнинг навбатдаги семинарларида беш йилликнинг учинчи, ҳал қилувчи йилида халқ хўжалигини ривожлантириш якунлари ва беш йилликнинг тугалловчи босқичидаги вазифалар тўғрисида лекциялар ва докладлар ташкил этиш, машғулотларнинг методикаси масалаларини кўриб чиқиш мақсадга мувофиқдир. Сиёсий маориф уйлари ва кабинетлари КПСС Марказий Комитети декабрь пленумининг ва СССР Олий Совети еттинчи сессиясининг қарорларини. КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатини, социалистик мусобақани ривожлантириш масалаларига бағишланган ҳужжатларни ўрганишга доир методик тавсияларни ишлаб чиқишлари, тегишли маҳаллий материалларни танлашлари, суратлар ва китоблар кўргазмаларини жиҳозлашлари зарур.

(Экономическая газета», 1974 йил 2-сони).

ТОШКЕНТ ГРЭСи коллективи КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатига амалий иш билан жавоб бериш учун қизғин меҳнат қилмоқда. Айниқса, коммунистлар ишда бошқаларга намуна бўлишяпти. Станциянинг навбатчи катта инженери коммунист Маҳаммаджон Хотамёров ҳам ана шундай пешқадам энергетиклардан.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

ОБЛАСТЬ КОМСОМОЛИНИНГ КОНФЕРЕНЦИЯСИГА

ЮТУҚЛАР КАЛИТИ

Мусобақа — социалистик жамиятимизнинг ҳаракатлантирувчи кучларидан биридир. Мусобақа — ҳамкорлик, ўрганиш ва ўргатиш, илғор тажрибаларини кенг ёйиш, техникани эгаллаш, фан ютуқларини ишлаб чиқаришга тезкорлик билан жорий этиш, демакдир.

Район комсомол комитети социалистик мусобақага чинакамига оммавий тус бериш учун барча куч ва ғайратини сарфламоқда. Тўққизинчи беш йилликнинг учинчи йилида районимиз аҳли пахтачилик, пиллачилик, сабзавот, узум, мева ва бошқа тармоқлар бўйича план топшириқларини ортиғи билан адо этди. Йил давомида пландан ташқари она-Ватанга 3400 тонна «оқ олтин» армуғон қилинди. 91 минг 500 тонна ўрнига 105 минг 315 тонна каноп топширилиб, дон топшириш 114 процентга етказиб адо этилди.

Ана шундай муваффақиятларни қўлга киритишда районимиз комсомолларининг хизматлари катта бўлмоқда. 1297 ёшни ўз сафида бирлаштирган 55 та комсомол-ёшлар бригадаси ва звенолари социалистик мусобақани қизитиб бормоқдалар.

Район комсомол комитети социалистик мусобақанинг самарадорлигини таъмин этиш мақсадида ташкилий комитет тузди. Ташкилий комитет комсомол ёшларнинг социалистик мусобақаларини кузатиб борди, илғор тажрибаларини кенг пропаганда қилди. Вақти-вақти билан якун ясалиб илғорлар мукофотланиб турди. Айниқса, пахтачилик соҳасида эришилган муваффақиятлар юқори бўлди. Мавжуд 20 та комсомол ёшлар бригадасига 1636 гектар ер бириктилган. Улар ҳар гектар ердан пландаги 28,3 центнер ўрнига 33,3 центнердан ҳосил кўтаришди. Раҳмонали Носиров бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари областда биринчи бўлиб пахта топшириш планини адо этдилар. План бўйича улар ҳар гектар ердан 24,9 центнер ўрнига 34,2 центнердан пахта олдилар. Ҳосилнинг 90 процентдан ортиғи машиналарда териб олинди. Шу бригада аъзоси Аҳмад Саидназаров 201 тонна пахта териб, ажойиб ғалабани қўлга киритди.

«Политотдел» колхозининг Ким Валентин бошлиқ комсомол ёшлар бригадаси ҳар гектар ердан 41,5 центнердан ҳосил кўтардилар ва йиллик пахта топшириш плани 132,8 процент бажарилди.

Пахта йиғим-терим даврида 59 ёш механик-ҳайдовчи «зангори кема»лари билан жавлон урди. Р. Еркебаев, А. Сманов, Сэн Петр. Ш. Қуролова, М. Ким, Х. Норматов, В. Хван каби «зангори кема» капитанларининг ҳар бири 100 тоннадан 200 тоннагача «оқ олтин» тердилар.

Йиғим-терим даврида механик-ҳайдовчилар ўртасида социалистик мусобақа яна ҳам кенг ва оммавий тус олди. Ҳар беш кунда якун ясалиб турди. Ғолиб бригадаларга район комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғи берилди. Энг кўп пахта терган «зангори кема» капитанларига район комсомол комитетининг кўчма вимпеллари топшириб турилди.

Ёш маккажўхорикорларимизнинг эришган ютуқлари областимиз, ҳатто республикамизда ҳам маълум. 9 та комсомол-ёшлар бригадасида ҳар гектар ердан 60 центнердан ҳосил олинди. Айниқса, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Любовь Ли бошлиқ комсомол-ёшлар бригадасининг меҳнат муваффақиятларини айтиб ўтиш ўринлидир. Улар 110 гектар ернинг ҳар гектаридан 82 центнердан ҳосил олишди. Коллективга Ўзбекистон ССР совхозлар ва қишлоқ хўжалиги министрликлари, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ва республика қишлоқ хўжалиги ишчилари ва ходимлари касаба союзлари комитетининг кўчма Қизил байроғи топширилди.

Юқори Чирчиқ районининг ёш чорвадорлари ҳам катта зафарларни қўлга киритмоқдалар. Тўққизинчи беш йилликнинг тўртинчи йили план топшириқлари ортиғи билан адо этилди. Дағал хашак тайёрлашдаги намунали меҳнатлари туфайли мавсум давомида икки марта Тошкент область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроғини олдик.

Бу зафарларга биз район партия комитети раҳбарлигида, социалистик мусобақанинг кенг йўлга қўйганлигимиз туфайли эришдик.

Яқинда КПСС Марказий Комитети СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг 1974 йилда деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш учун қишлоқ хўжалик ходимларининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисидаги қарори эълон қилинди. Қарорда комсомол ташкилотлари олдига ҳам муҳим вазифалар қўйилган. Колхоз ва совхоз комсомол ташкилотлари бу қарорни пухта ўрганмоқдалар. Ана шу қарор асосида янги-янги тадбирлар белгиланмоқда. Партия ва ҳукуматимизнинг Мурожаатига жавобан юбилей йилида ҳам катта муваффақиятларни қўлга киритиш учун курашамиз. Ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, техникадан унумли фойдаланиш, деҳқончилик маданиятини юксалтириш учун бутун куч ва ғайратимизни сарфлаймиз.

С. ОРЗИМАТОВ,
Юқори Чирчиқ район комсомол комитетининг биринчи секретари.

ВАЛЕНТИНА РАКША ва Беганч Худдиев Тошкентдаги 1-уйсозлик комбинатида конструктор бўлиб ишлашади. Улар йирик панеллардан йиғиладиган янги хил уйларнинг конструкцияларини яратишга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Ушбу суратда: ёш мутахассисларни уйнинг деталлари конструкциясини муҳокама қилаётган вақтда кўриб турибсиз.

Т. Каримов фотоси.

МАҚСАДИМИЗ — 80 ЦЕНТНЕР

Т. МИРСОЛИЕВ,
Бекобод районидаги Дзержинский номли колхоз маккажўхорикорлик комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи

Бригадамиз аъзолари маккажўхоридан мўл ҳосил кўтариб, эл-юрт олдида берган ваъдаларининг устидан чиқдилар. Мавжуд 41 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 60 центнердан ҳосил кўтарилди.

Бу ютуқлар ўз-ўзидан бўлгани йўқ. Бригадамиз ёшлари дала ишларини юқори агротехника қоидалари асосида олиб бордилар. Механизаторларимиз, миришкор сувчиларимиз, бутун коллектив бир ёқадан бош чиқариб зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятни бажариш йўлида самарали ишладилар. Техникадан, минерал ўғитлардан, ишчи кучидан унумли фойдаланишга ҳаракат қилдик.

Ўзбекистон ёш маккажўхорикорларининг Тошкент шаҳрида бўлиб ўтган слётида қабул қилинган мурожаатига жавобан бригадамиз азаматлари юқори ҳосил кўтариш борасида бутун куч ва ғайратларини аямадилар. КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг республикамиз ёш маккажўхорикорларига йўллаган мактуби меҳнат кўтаринкилигини янада ошириб юборди.

Тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи тўртинчи йилида меҳнатимиз янада самарали, хирмонимиз баракали бўлади. Бу йил экин майдонимизни 90 гектарга кенгайтирдик. Ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилни 80 центнерга етказишга аҳд қилдик. Илғорлар тажрибасини ўрганиб, фан ва техника янгиликларини ишлаб чиқаришга дадиллик билан жорий этиш, ердан, техника ресурсларидан ўринли фойдаланиш, янги йилдаги ишларимиз асоси бўлади. Биз куздан бошлаб янги йил ҳосилига тайёргарликни кучайтириб юбордик. Мавжуд майдонлар сифатли шудгордан чиқарилди. Далаларга маҳаллий ўғит ташиб чиқариш уюшқоқлик билан ўтказилди. Бир сўз билан айтганда, ҳал қилувчи йилда мўл ҳосил кўтариш учун барча имконият мавжуд. Биз ўз сўзимизнинг устидан, албатта чиқамиз.

Мен тенг-қурларимга қарата шундай демоқчиман: Келинг дўстлар, элимиз бойлигини кўпайтириш, коммунизмнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш учун бутун кучимиз, ғайратимиз, билимизни сарфлайлик, деҳқончилик маданиятини оширайлик. Бу ишларда комсомол ёшларнинг авангардлик роли доимо билиниб турсин.

ЁШЛАРНИНГ ЮКСАК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Бутун мамлакат ёшлари билан бирга Ўзбекистон йигит-қизлари ҳам «Беш йилликнинг белгиловчи йилини зарбдор меҳнат ва аъло ўқиш билан нишонлаймиз» деган шиор остида ўтказилган Бутуниттифоқ комсомол йиғилишида актив қатнашдилар. Корхона ва қурилишларда, колхоз ва совхозларда, муассаса ва ўқув юртларида бўлиб ўтган йиғилишларда комсомол ташкилотларининг КПСС Марказий Комитети 1973 йил декабрь пленуми ҳужжатларидан, ўртоқ Л. И. Брежневнинг янги йил қутловидан, КПСС Марказий Комитетининг партияга, совет халқига Мурожаатидан келиб чиқувчи вазифалари муҳокама қилинди.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетида олинган маълумотларга кўра, республика шаҳар ва районларида ўтказилган йиғилишларда икки миллиондан ортиқ киши иштирок этган. Йиғилишлар юксак ишчанлик билан ўтказилган: бу йиғилишлар ёшларнинг беш йилликнинг тўртинчи, белгиловчи йили топшириқларини муваффақиятли бажариш учун умумхалқ курашига муносиб ҳисса қўшишга шай эканликларини намойиш қилиб кўрсатди.

Йиғилишларда ишлаб чиқариш резервларидан яхшироқ фойдаланишга, маҳсулот ишлаб чиқаришни янада кўпайтиришга ва унинг сифатини оширишга қаратилган кўплаб таклифлар киритилди. Ёш ишчилар ўз нутқларида социалистик мусобақани қандай қилиб яхшироқ ташкил этиш тўғрисида гапирдилар. Йигит-қизлардан 209 минг киши, 3260 комсомол-ёшлар коллективи муқобил планлар қабул қилди.

Тошкентдаги В. П. Чкалов номли авиация заводида комсомол-ёшлар бригадасининг раҳбари София Ишмакова йиғилишда сўзга чиқиб, ўзи ва ўртоқлари шу йилни меҳнатда катта муваффақиятлар билан нишонлаяжакларини айтди. Ёш самолётсозлар маҳсулот ишлаб чиқаришни 15 процент кўпайтириш, меҳнат унумдорлигини 40 процент ошириш мажбуриятини олдилар. Бригада биринчи ярим йил планини ВЛКСМ XVII съезди очиладиган кунгача бажаришга қарор қилди.

Самарқанддаги «Гелион» заводининг ёш ишчилари бир йил ичида пландан ташқари 25 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга, меҳнат унумдорлигини 10 процент оширишга сўз бердилар. «Ташсельмаш» заводининг галваниtermик цехида бўлиб ўтган комсомоллар йиғилишида ёшлар йиллик топшириқдан ташқари пахта териш машиналари учун бир неча минг шпиндель тайёрлаб чиқариш мажбуриятини олдилар.

Мўйноқ балиқ консерваси комбинатининг Бибигул Хўжаахмедова бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси беш йиллик топшириғини комсомолга В. И. Ленин номи берилган кун санасигача бажаришга қарор қилди.

Ёш пахтакорлар, маккажўхорикорлар, чорвадорлар, қишлоқ хўжалиги барча тармоқларининг ходимлари ҳам юксак марраларни белгиладилар. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети бюросининг аъзоси, Мирзачўлдаги Г. Титов номли комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи Қувондиқ Абдураззоқов йиғилишда бу йил ҳар гектар ердан 50 центнердан ҳосил кўтариш тўғрисида ўз коллективининг муқобил планини эълон қилди. Қувондиқ Абдураззоқовнинг ўзи шу йил куз мавсумида пахта териш машинаси билан 800 тонна «оқ олтин» териб бериш ниятида эканини айтди. Ленин комсомоли мукофотининг лауреати, Андижон областидаги «Савай» совхозининг бригадири Лутфиддин Сайфуддинов бундай деди: «Мен бошчилик қилаётган бригада бу йил ҳар гектар ердан 110 центнердан маккажўхори дони ёки топшириқда белгиланганидан икки баравар кўп дон етиштиради». «Каттақўрғон» совхозининг бош чўпони Жанабек Жуманазаров ҳар юз бош совлиқдан 160 тадан қўзи олишга сўз берди.

Ёш ишчилардан 6300 киши йиғилишларда ўз беш йиллик топшириқларини муддатидан олдин бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар.

(ЎзТАГ).

РУС ТИЛИ ОЛИМПИАДАСИ

Ўзбек мактабларида рус тили бўйича республика олимпиадасини ўтказишга қарор қилинди. Бу тадбир Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, Ўзбекистон ССР Олий ва Ўрта махсус таълим министрлиги ва Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети томонидан ўтказилади. Олимпиада Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик юбилейига бағишланади.

Рус тили олимпиадаси республикамиз мактаб ўқувчиларининг чинакам ўзаро мусобақасига айланади, уларни фанларни чуқур ўрганишга даъват этади.

Олимпиада республика миқёсида илк бор ўтказилаётганига қарамай, бу имтиҳонга жойларда пухта тайёргарлик бошланиб кетди. Кўпгина мактаблар ҳозир бу тадбирга тайёр.

Ўқувчилар ўртасида умумхалқ тили — рус тилига қизиқиш уйғотиш, ёш авлодни интернационал руҳда тарбиялаш, миллий тилларни бойитишда рус тилининг аҳамиятини ошириш олимпиада олдига қўйилган асосий вазифалардир.

Республика олимпиадасида актив қатнашиб яхши натижаларга эришган педагогик коллективлар фахрий ёрлиқлар билан мукофотланадилар. Ғолиб ўқувчилар эса Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги томонидан ажратилган совғалар билан тақдирланадилар.

Х. МИРЗАКАРИМОВ.

ЯНГИ КОРХОНА

Паркент қишлоғида янги йилнинг биринчи кунидан яна бир корхона маҳсулот ишлаб чиқара бошлади — Чирчиқдаги «Ғунча» фабрикасининг филиали очилди.

Корхона замонавий тикувчилик асбоб-ускуналари билан жиҳозланган. Бу ерда илгари уй-рўзғор ишлари билан банд бўлган 200 дан ортиқ хотин-қизлар чеварлик қилишяпти. Ҳозир филиалда иш бир сменада бормоқда. Кейинчалик у икки сменада ишлашга ўтади.

Коллективнинг кўпчилигини комсомол-ёшлар ташкил этган бу тикувчилик корхонаси зарбдор старт олди. Дастлабки маҳсулотлар савдо шохобчаларига етказиб берила бошланди.

Х. СУЛТОНОВ.

БЕШ ЙИЛЛИК — МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

Касаба союзлари Тошкент область Совети томонидан яқинда чоп этилган плакат шундай деб аталади. Унда Ўзбекистон химия машинасозлиги ва Тошкентдаги «Миконд» заводлари коллективларининг ички резервлардан унумли фойдаланиш соҳасидаги иш тажрибалари ҳақида ҳикоя қилинади.

Плакатда ана шу корхоналарда тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақанинг қандай ташкил этилганлиги, муқобил планларнинг ишлаб чиқилиши ва уларга амал қилиниши ҳақида батафсил тўхталган.

Бундан ташқари, плакатда «Миконд» заводининг илғор ишчиси А. Н. Ершова, «Ўзбекхиммаш» заводи ишчиларидан қолипловчи М. Аблязизов, разметчиклар Ю. Анонин ва М. Абдураҳмоновларнинг илғор иш тажрибалари баён этилган. Плакат фотосуратлар билан безатилган.

О. ЛЕВАК.

УНВОН МУБОРАК!

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

„ҚАҲРАМОН ОНА" ФАХРИЙ УНВОНИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўн ва ундан ортиқ бола туққан ва тарбиялаб вояга етказган оналарга «Қаҳрамон она» фахрий унвони берилсин ва «Қаҳрамон она» ордени ҳамда СССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи топширилсин:

ТОШКЕНТ ШАҲРИ БЎЙИЧА:

1. **Нажимова** Саломат Ҳолматовна — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи.
2. **Убайдуллаева** Муяссар — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

1. **Абдураззоқова** Ўктам — ишчи, Оржоникидзе райони.
2. **Абдураҳмонова** Зеби — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Ангрен шаҳри.
3. **Абдураҳмонова** Раҳобза — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Оққўрғон райони.
4. **Одилова** Карима — Янгийўл районидаги «Интернационал» колхози аъзоси.
5. **Азаматова** Дилгироб — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Юқори Чирчиқ райони.
6. **Айтбоева** Нурия — Бўстонлиқ районидаги 14-совхоз ишчиси.
7. **Акбархонова** Адолат — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Ангрен шаҳри.
8. **Акимбоева** Улбибек — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Чирчиқ шаҳри.
9. **Алимбоева** Марҳамат — Янгийўл районидаги Ленин номли колхоз аъзоси.
10. **Алихўжаева** Зоя Ивановна — ишчи, Оққўрғон райони.
11. **Алматова** Шарифа — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Янгийўл шаҳри.
12. **Анорқулова** Турсуной — Бекобод районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхози ишчиси.
13. **Аслонбекова** Муҳар — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Калинин райони.
14. **Афандиинова** Мастура — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Юқори Чирчиқ райони.
15. **Аҳмедова** Ўғилой — Чиноз районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзоси.
16. **Аҳмедова** Файзинисса — Ўрта Чирчиқ районидаги «Коммунизм» колхози аъзоси.
17. **Охунова** Шарофат — Оққўрғон районидаги «Коммунизм» совхози ишчиси.
18. **Ашдор** қизи Сафия — Янгийўл районидаги «Интернационал» колхози аъзоси.
19. **Байрамова** Хушноз — Ўрта Чирчиқ районидаги Карл Маркс номли колхоз аъзоси.
20. **Байрамова** Шодия — Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда» колхози аъзоси.
21. **Баҳодирова** Саври — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Янгийўл райони.
22. **Бегматова** Зайнаб — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Ангрен шаҳри.
23. **Бердиева** Қундуз — Бекобод районидаги 1-«Далварзин» совхози ишчиси.
24. **Буважонова** Санталат — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Бўка райони.
25. **Ғозиқулова** Ҳури — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи Олмалиқ шаҳри.
26. **Ғойназарова** Ҳадича — Бекобод районидаги 2-«Далварзин» совхози ишчиси.
27. **Давришова** Ҳабиба — Янгийўл районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз аъзоси.
28. **Дадабоева** Ойша — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Бўка райони.
29. **Душаева** Тўхта — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Юқори Чирчиқ райони.
30. **Эшматова** Ўмри — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Бўстонлиқ райони.
31. **Зокирова** Самар Зокировна — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Ангрен шаҳри.
32. **Имомқулова** Тожигул — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Бекобод райони.
33. **Ираева** Ўғил — Бўстонлиқ районидаги 14-совхоз ишчиси.
34. **Исломова** Марзия — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Ангрен шаҳри.
35. **Исмоилова** Оилан — ишчи, Чирчиқ шаҳри.
36. **Камолова** Гуланаз — Чиноз районидаги «Москва» колхози аъзоси.
37. **Қаршибоева** Зулайҳо — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Калинин райони.
38. **Қосимова** Ҳалима — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Калинин райони.
39. **Кенжабоева** Агайна — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Бўка райони.
40. **Қосимова** Анорхон — Янгийўл районидаги Свердлов номли совхоз ишчиси.
41. **Қувондиқова** Майрам — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Бекобод райони.
42. **Кулетова** Олтинкўл — Бўстонлиқ районидаги Карл Маркс номли колхоз аъзоси.
43. **Қулматова** Марзия — Пискент районидаги «Гулистон» колхози аъзоси.
44. **Қурбонова** Ҳалима — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Ангрен шаҳри.
45. **Қутибоева** Гулсин — Бўстонлиқ районидаги «Ленинград» колхози аъзоси.
46. **Қўчқорова** Хайри — Чиноз районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзоси.
47. **Латифова** Қумри — ишчи, Бекобод шаҳри.
48. **Мажидова** Мастура — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Оққўрғон райони.
49. **Мамадалиева** Манамша — Ўрта Чирчиқ районидаги Ленин номли колхоз аъзоси.
50. **Маманазарова** Оммайи — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Бекобод райони.
51. **Маматқулова** Адолат — Бекобод районидаги 1-«Далварзин» совхози ишчиси.
52. **Маматқулова** Саломат — Бекобод районидаги 1-«Далварзин» совхози ишчиси.
53. **Мамаюсупова** Жамила — Пискент районидаги 1-«Пискент» совхози ишчиси.
54. **Мамедова** Сонали — ишчи, Янгийўл райони.
55. **Мамедова** Сония — Оққўрғон районидаги «Ленинобод» колхози аъзоси.
56. **Марасулова** Қундуз — Чиноз районидаги Карл Маркс номли колхоз аъзоси.
57. **Масандова** Турсунбиби — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Ангрен шаҳри.
58. **Маҳамедова** Зуҳра — Бўстонлиқ районидаги 14-совхоз ишчиси.
59. **Мираҳмедова** Саври — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Юқори Чирчиқ райони.
60. **Мирашурова** Ҳабиба — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Ангрен шаҳри.
61. **Мирзаева** Ҳикоят — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Калинин райони.
62. **Мирзақулова** Шаропат — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Ангрен шаҳри.
63. **Мирзаниёзова** Хайри — Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхози ишчиси.
64. **Мирзахўжаева** Миновар — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Оржоникидзе райони.
65. **Музаффарова** Бураби — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Оржоникидзе райони.
66. **Мўминхўжаева** Салима — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Юқори Чирчиқ райони.
67. **Мусаева** Каромат — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Чиноз райони.
68. **Носирова** Шарофат — Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзоси.
69. **Анорбоева** Зулфия — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Бўка райони.
70. **Фозилова** Анафия — Чиноз районидаги «Москва» колхози аъзоси.
71. **Пакисбоева** Нураниса — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Янгийўл шаҳри.
72. **Ражабова** Қумри — Пискент районидаги Тельман номли колхоз аъзоси.
73. **Расулова** Саломат — Бекобод районидаги Ойбек номли совхоз ишчиси.
74. **Рашидова** Бахали — Пискент районидаги 1-«Пискент» совхози ишчиси.
75. **Рашидова** Гулхоним — Янгийўл районидаги «Интернационал» колхози аъзоси.
76. **Рўзиева** Мукар — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Юқори Чирчиқ райони.
77. **Рўзматова** Рўзбиби — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Юқори Чирчиқ райони.
78. **Рустамова** Зайнабхон — ишчи, Оққўрғон райони.
79. **Саидаҳмедова** Мастура — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Оржоникидзе райони.
80. **Сапарова** Қиздиргул — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Ангрен шаҳри.
81. **Сахтаре** Реган — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Ангрен шаҳри.
82. **Сидиқова** Ойимбувиш — Пискент районидаги Калинин номли колхоз аъзоси.
83. **Соатова** Қудра — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Чиноз райони.
84. **Тойлибоева** Онал — Бўстонлиқ районидаги 13-совхоз ишчиси.
85. **Тулебоева** Ҳалима — Бўстонлиқ районидаги 13-совхоз ишчиси.
86. **Тўлаганова** Қулимхон — Оққўрғон районидаги «Оққўрғон» совхози ишчиси.
87. **Тўраева** Умриниссо — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Юқори Чирчиқ райони.
88. **Тўраева** Ҳолой — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Янгиобод шаҳри.
89. **Турғунова** Мангул — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Ангрен шаҳри.
90. **Турсунқулова** Турдибу — Янгийўл районидаги Тимирязев номли совхоз ишчиси.
91. **Турсунова** Рисолат — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Бекобод райони.
92. **Тусаметова** Роҳат — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Калинин райони.
93. **Тўхтамишева** Нури — ишчи, Бекобод шаҳри.
94. **Тиллаева** Меҳри — Бўка районидаги Ҳамза номли колхоз аъзоси.
95. **Умарова** Нозима — Бўстонлиқ районидаги «Ленинград» колхози аъзоси.
96. **Умурзоқова** Мели — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Ўрта Чирчиқ райони.
97. **Урозбоева** Анор — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Бўка райони.
98. **Усмонова** Анор — Ўрта Чирчиқ районидаги Терешкова номли колхоз аъзоси.
99. **Утенбоева** Федасия Лутфраҳмоновна — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Оржоникидзе райони.
100. **Файзиева** Хурсанд — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Ўрта Чирчиқ райони.
101. **Фаёзова** Гулбека — Янгийўл районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз аъзоси.
102. **Хожиева** София — Оққўрғон районидаги Навоий номли колхоз аъзоси.
103. **Ҳайдарова** Саҳобат — Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхози аъзоси.
104. **Халилова** Сидиқа — ишчи, Ангрен шаҳри.
105. **Хамидова** Хадича — ишчи, Янгийўл райони.
106. **Хидирова** Оқбилак — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Калинин райони.
107. **Хидирова** Буҳожар — Пискент районидаги Свердлов номли колхоз аъзоси.
108. **Хидирова** Шаропат — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Бекобод райони.
109. **Хўжаметова** Угилжон — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Ангрен шаҳри.
110. **Холматова** Холия — Бекобод районидаги 1-«Далварзин» совхози ишчиси.
111. **Худойқулова** Рисқи — Оққўрғон районидаги «Озод» колхози аъзоси.
112. **Шоболтаева** Ойниса — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Юқори Чирчиқ райони.
113. **Шоҳзадаева** Марвал — Янгийўл районидаги «Интернационал» колхози аъзоси.
114. **Шерматова** Мастура — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Юқори Чирчиқ райони.
115. **Шодиева** Гулои — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Юқори Чирчиқ райони.
116. **Эгамназарова** Муҳаррам — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Бекобод шаҳри.
117. **Элесбекова** Сулув — Ўрта Чирчиқ районидаги Акмал Икромов номли колхоз аъзоси.
118. **Эргашева** Хадича — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Оққўрғон райони.
119. **Эркабоева** Зулфия — Ўрта Чирчиқ районидаги Охунбобоев номли колхоз аъзоси.
120. **Эрманова** Қумри — Оққўрғон районидаги Қуйбишев номли колхоз аъзоси.
121. **Йўлдошева** Ортиқжон — Янгийўл районидаги Ленин номли колхоз аъзоси.
122. **Йўлдошева** Валентина Иосифовна — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Чиноз райони.
123. **Йўлдошева** Зулфия — Оққўрғон районидаги «Озод» колхози аъзоси.
124. **Йўлдошева** Ҳабиба — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Калинин райони.
125. **Юнусова** Ойимсора — Чиноз районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози аъзоси.
126. **Юнусова** Жамила — Чиноз районидаги Киров номли колхоз аъзоси.
127. **Юсупова** Фотима — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Бекобод шаҳри.
128. **Ёқубова** Завра — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Оҳангарон райони.
129. **Ёқубова** Эргашби — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Бўка райони.
130. **Ёқубова** Эркин — уй-рўзгор ишлари билан шуғулланувчи, Калинин райони.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1973 йил 29 декабрь.

КЎКЛАМГА ШАЙЛАНИШМОҚДА

Калинин районидаги «Келес» совхози унча катта хўжалик эмас. Лекин коллективнинг ғайрат-ташаббус кўрсатиб меҳнат қилиши сабабли қишлоқ хўжалиги экинларидан юқори ҳосил олинмоқда. Айниқса, сўнгги икки йил ичида хўжалик ўсди, юксалди.

Ишчилар тўққизинчи беш йилликнинг учинчи йилида социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдириб улкан зафарларни қўлга киритдилар. 2440 ўрнига 2560 тонна сабзавот топшириб, зиммага олган социалистик мажбуриятларини ортиғи билан бажардилар. 450 ўрнига 600 тоннага яқин картошка сотдилар. Хўжаликда сабзавотчилик билан бир қаторда боғдорчилик, полизчилик ҳам ривожланди. Чорва моллари туёғи кўпайди. Сут етиштиришда мақташга арзирлик ишлар қилинди.

Тоир Ғафуров, Раҳим Рихсибоев ўртоқлар раҳбарлик қилаётган бригадалар пландан ташқари кўплаб маҳсулот топшириб, катта даромад қилишмоқда. Совхоз коллективи кузги-қишки дала ишларини бўшаштирмаган ҳолда меҳнат қилишяпти. Олмазор ва боғларга қўшимча равишда ўғит солиняпти. Хўжаликда шаҳар меҳнаткашларига эртаги сабзавот маҳсулотлари етиштириб бериш мақсадида пленкалар остида ҳам пиёз, карам, сабзи етиштирилмоқда.

А. НАБИХЎЖАЕВ,
Ж. АБДУЛЛАЕВ.

Дунё хабарлари

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

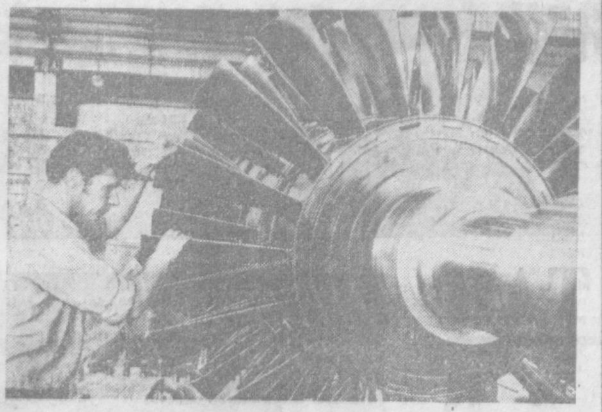

ВЕНГРИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИда энергетика қуввати тобора ортиб бормоқда. Инотеда мамлакатда энг йирик электростанция барпо этилмоқда. Бу қурилишга ленинградлик машинасозлар газ турбиналари етказиб беришмоқда. Суратда: совет мутахассиси Б. Мавлукин дастлабки турбинани йиғмоқда.

МТИ—ТАСС фотоси.

ВИСТАВКА ОЧИЛДИ

ГАВАНА, 15 январь (ТАСС)

Матансас шаҳрининг бадиий галереясида очилган фото виставка «СССР ҳаёти» деб аталади. Виставка экспонатлари совет халқининг ҳаёти, совет фани, техникаси ва маданияти эришган ютуқлар ҳақида, Совет-Куба дўстлиги тўғрисида ҳикоя қилади.

Виставканинг КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев фаолиятига ва унинг Куба Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, революцион ҳукумат Бош министри Фидель Кастро ва кубалик бошқа раҳбарлар билан учрашувларига бағишланган бўлими томошабинларда зўр қизиқиш туғдирмоқда.

ТАРИХИЙ АҲАМИЯТГА МОЛИК ВИЗИТ

ГАВАНА, 15 январь. (ТАСС ва «Правда» мухбирлари). Ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг Кубага қиладиган визити мамлакатларимиз ўртасидаги дўстона муносабатларни ривожлантиришда ғоятда муҳим воқеадир, деди ТАСС ва «Правда» мухбирлари билан суҳбатда Куба Фанлар Академиясининг президенти, Куба-Совет дўстлиги уюшмасининг раиси Сойло Маринельо. Бу визит революциямиз тарихида, унинг тараққиётида унутилмас бир босқич бўлиб қолади десам хато қилмаган бўламан, деди у.

Ўртоқ Л. И. Брежневнинг мамлакатимизда бўлиши партияларимиз ва раҳбарларимизнинг чуқур идеологик, марксизм-ленинизм муштараклигини бутун дунёга тасдиқлайди. Куба уни қизғин кутиб олиши халқимизнинг Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг атоқли раҳбарига меҳр-муҳаббат, миннатдорчилик билан қараётганлигининг ҳақиқий белгисидир.

Ўйлайманки, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Куба халқининг миллий экономикани ривожлантириш, меҳнаткаш омма билимини ошириш, фан-техника тараққиёти учун олиб борадиган кураши билан мамнун бўлиб, танишиб чиқади. Ўртоқ Л. И. Брежнев бизга улуғ Ленин ватани ҳамиша қардошларча беғараз бераётган ёрдамларидан революциямиз тобора кўпроқ ютуқлик уюшқоқлик, масъулиятлик билан фойдаланаётганлигини шахсан кўра олади.

Бундан ташқари, деди Сойло Маринельо ўртоқ Фидел Кастронинг Совет Иттифоқига қилган визити чоғида бўлганидек, ўртоқ Л. И. Брежневнинг Кубага келиши пролетар интернационализмининг ёрқин бир далили бўлади.

Куба халқи ўзи яхши биладиган ва зўр ҳурмат эъзоз билан қарайдиган кишисини катта қизиқиш билан кутмоқда. Леонид Ильич Брежневнинг юксак инсоний сифатлари, ҳамма кубаликларда унутилмас таассурот қолдиришига ишонаман, деди Сойло Маринельо. Мен у киши билан икки марта — СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллиги байрамида ва тинчликсевар кучларнинг Москвада ўтказилган жаҳон конгресси ишлари чоғида шахсан учрашиш шарафига муяссар бўлган кишиман.

Биз ўртоқ Л. И. Брежнев Кубага келгач, халқимизнинг ажойиб сифатлари, унинг революцион характери билан танишиб чиқа олади ва кубаликларнинг совет халқидан қойил қолганликларини ва унга меҳру-муҳаббати билан қарашини кўради, деб ишонамиз.

Р. КНЯЗЕВ.
Г. АФЯСОВ.

ПРОПАГАНДИСТ ВА АГИТАТОРЛАРГА ЁРДАМ

ИККИ ДУНЁ — ИККИ ЯКУН

Тарих саҳифасидан ўзига муносиб ўрин олган 1973 йил Коммунистик қурилишнинг барча соҳаларида буюк ва самарали иш қилинган йил бўлди.

1973 йилда жаҳон миқёсида муҳим ижобий силжишлар рўй берди. Тинчлик Программасининг ғоялари, КПССнинг қардош мамлакатлар билан мустаҳкам бирликда амалга ошираётган актив ташаббускор халқаро сиёсати социалистик ҳамдўстликнинг жипслигини янада кўпроқ мустаҳкамлади, планетадаги бутун сиёсий вазиятга яхши таъсир ўтказди. Халқаро муносабатларнинг тараққиётида кескинлик ва «совуқ уруш»дан кескинликни юмшатиш ва турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч ҳамкорлиги сари бурилиш рўй берди.

Совет кишилари, бутун тараққийпарвар инсоният ленинча партиямизнинг, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг, Марказий Комитет Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг шахсан тинчлик ва халқлар хавфсизлиги ишига қўшган буюк ҳиссасига юксак баҳо бермоқдалар. КПСС билан Совет давлатининг тинчликсевар ташқи сиёсатини қизғин қўллаб-қувватламоқдалар.

Ўтган йилнинг яна энг муҳим якуни шу бўлдики — жаҳон социалистик системасининг иқтисодий қудрати, халқаро миқёсдаги обрўси ортди, қардош социалистик мамлакатлар ўртасидаги ўзаро алоқалар, иқтисодий ва сиёсий ҳамкорлик, социалистик иқтисодий интеграция янада ўсди ва мустаҳкамланди. Жаҳон капиталистик системаси билан бўлган иқтисодий мусобақада улкан ютуқлар қўлга киритилди.

Совет Иттифоқи ва қардош социалистик мамлакатлар 1973 йилда халқ хўжалигининг барча тармоқларини ривожлантиришда, меҳнаткашларнинг турмуш даражасини оширишда катта муваффақиятларга эришдилар. Социалистик мамлакатларнинг халқлари шижоат кўрсатиб меҳнат қилиб, беш йиллик планларини муддатидан илгари бажариш учун социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдирдилар. Ишлаб чиқариш резервларидан унумли фойдаланиш соҳасида кўпдан-кўп янги ҳаракатлар бошланди.

Ижтимоий тараққиёти прогрессини белгиловчи асосий, бош кўрсаткич — ишлаб чиқариш кучларининг ўсиш даражаси бўлиб, бу соҳада социалистик мамлакатлар капиталистик системадан ўзининг устунлигини яққол намойиш қилмоқда. 1950—1972 йилларда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам кенгашига аъзо бўлган мамлакатларда саноат маҳсулоти 7—8 баробар ўсгани ҳолда, шу даврда ривожланган капиталистик мамлакатларда эса ўсиш 3 мартани ташкил этди, холос.

1973 йилнинг дастлабки якунлари шуни кўрсатмоқдаки, СССР саноати пландан ташқари 7 миллиард сўмликдан ортиқ маҳсулот ишлаб чиқарди ва планда белгиланган 5,8 процент ўрнига 7,3 процент ортди. 915 миллиард киловатт соатдан зиёд электр энергия ҳосил қилинди, 420 миллион тонна нефть, 670 миллион тонна кўмир қазиб чиқарилди, 131 миллион тонна пўлат, 91 миллион тонна прокат, 72 миллион тонна минерал ўғит тайёрланди. Саноат ишлаб чиқариши ўсишининг бешдан тўрт қисмидан кўпроғига меҳнат унумдорлигини ошириш йўли билан эришилди. Қишлоқ хўжалигининг ютуқлари янада самарали бўлди: ялпи дон ҳосили 222 миллион тоннадан ошди, давлат омборига 90 миллион тоннадан ортиқ ёки 5,5 миллиард пуд ғалла тўкилди. Мамлакат пахтакорлари ўз зиммаларига олган мажбуриятларини муваффақиятли бажардилар. 7,6 миллион тоннадан зиёд «оқ олтин» тайёрланди. Ўзбекистон колхоз ва совхозлари 4,9 миллион тонна, Туркманистон пахтакорлари бир миллион тоннадан ортиқ пахта беришди. Қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари янада ўсди.

Экономикани ривожлантиришда эришган муваффақиятлар совет кишиларининг фаровонлигини юксалтириш соҳасида бир қанча муҳим тадбирларни амалга оширишга имконият туғдирди. Аҳолининг реал даромадлари, ишчи ва хизматчиларнинг иш ҳақи, колхозчиларнинг меҳнат ҳақи кўпайди, ижтимоий истеъмол фондлари ортди. Беш йилликнинг уч йили мобайнида 34 миллиондан ортиқ киши янги уйларга кўчиб ўтди.

Қардош социалистик мамлакатларнинг халқлари ҳам экономика ва маданиятни ривожлантиришда ўтган йили катта муваффақиятларга эришдилар.

Дастлабки маълумотларга қараганда қардош мамлакатларда саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш 1973 йилда: Германия Демократик Республикасида 1972 йилдаги 6,3 процент ўрнига 7,5 процент, Польшада 11 процент, Венгрия Халқ Республикасида 6—7 процент, Румыния Социалистик Республикасида деярлик 15 процентни ташкил этди. Сўнгги уч йил ичида Ўзаро Иқтисодий Ёрдам кенгашига кирувчи мамлакатларда саноат маҳсулоти 24 процент ўсгани ҳолда ривожланган капиталистик мамлакатларда ва шунингдек «Умум бозор» мамлакатларида 15—16 процент чамасида бўлди.

Қардош социалистик мамлакатлар қишлоқ хўжалигини ривожлантириш, маданиятни ўстириш, халқ фаровонлигини юксалтириш, ўзаро иқтисодий ҳамкорлик соҳаларида ҳам юксак натижаларга эришдилар.

Совет Иттифоқи ва социалистик мамлакатларнинг иқтисодий ва маданий соҳада қўлга киритган улкан ютуқлари социалистик тузумнинг шубҳасиз афзалликлари ва ҳаётий кучини исбот этувчи янги далилдир.

Капиталистик дунёда эса биз мутлақо бошқача аҳволни кўрамиз. 1973 йилда капиталистик хўжалик системасига хос қарама-қаршиликлар янада чуқурлашди. Унинг доимий касаллиги бўлган инфляция, ишсизлик, валюта-молия, ёқилғи кризислари янада кенгайди, социал конфликтлар, капиталистик экономика учун характерли бўлган иқтисодий ривожланишининг нотекислиги кучайди. Ўтган йилнинг иккинчи ярмидан бошлаб асосий капиталистик мамлакатларда ишлаб чиқариш ҳажми анча секинлашди: «Бизнес уик» журналининг ёзишича Америка Қўшма Штатларида экономика ўсишининг йиллик суръати 1,6 процентни ташкил этди. Англия, ГФР, Япония ва бошқа мамлакатларда ҳам иқтисодий ўсишнинг пасайганлиги қайд қилинди.

Капиталистик экономикада инфляция айниқса юқори суръатлар билан ўсмоқда, истеъмол товарларининг баҳоси жуда юқори суръатлар билан кўтарилмоқда. 1973 йил охирида 1972 йилга нисбатан ривожланган капиталистик мамлакатларда чакана баҳолар 9 процентга, шу жумладан «Умум бозор» мамлакатларида 8,5 процент, Японияда 14,5 процент, АҚШда эса 8 процент ортди. Ўтган йилнинг олти ойи мобайнида нарх-наво ривожланган капиталистик мамлакатларда ўртача 10 процентгача ўсдики, бу олтмишинчи йиллардагидан деярли уч баробар ортиқдир. Баҳоларнинг бундай тез ўсиши меҳнаткаш омманинг бошига оғир кулфат бўлиб тушмоқда. Қаттиқ синфий курашлар натижасида иш ҳақини қисман оширишга эришилган бўлса, баҳоларнинг кўтарилиши билан у ҳам йўққа чиқмоқда. АҚШда меҳнаткашларнинг реал даромадлари 1972 йилга нисбатан 3,3 процент камайди. Баҳоларнинг ўсиши, инфляция капиталистларга фойдани кучайтириш учун кенг йўл очиб бермоқда. 1973 йилда АҚШ корпорацияларининг йиллик фойдаси 1971 йилдаги 47,6 миллиард доллардан 71,5 миллиард долларга кўпайди.

Меҳнаткашларнинг турмуш даражаси ёмонлашувига ўсиб бораётган ишсизлик ҳам таъсир этмоқда. Ҳозирги вақтда капиталистик дунё мамлакатларида 100 миллиондан ортиқ ишсизлар мавжуд. 1973 йилда ишсизлар миқдори АҚШ, Англия, Япония, Канада ва бошқа мамлакатларда янада кўпайди. Ўтган йилнинг охирларида батамом ишсизлар АҚШда 4,5 миллион, Англияда 700 минг, Францияда 400 минг, ГФРда 330 мингдан ортиқ кишини ташкил этди. Бу мамлакатларнинг айрим саноат тармоқларида иш ҳажмининг қисқарилиши туфайли ишсизлар сони янада кўпайди.

Инфляция, ишсизлик ва баҳоларнинг ошишига қарши меҳнаткашлар оммаси забастовка ҳаракатларини кучайтирмоқдалар. Ўтган йилнинг ўн ойи ичида бу ҳаракатда ривожланган капиталистик мамлакатларда 44 миллиондан ортиқ киши иштирок этди. Айниқса АҚШ автомобилсозлари ва транспортчилари, инглиз машинасозлари, шахтёрлари ва энергетикларининг, Ғарбий Германия металлургларининг кураши жуда катта оммавий тус олди.

Забастовка ҳаракатларининг хусусияти шундан иборатки, улар фақат иқтисодий талаблargina эмас, балки сиёсий курашни ҳам кучайтириб, социал ўзгаришлар учун курашмоқдалар.

Янги 1974 йилнинг дастлабки кунлари ҳам капиталистик мамлакат меҳнаткаш халқи учун баҳоларнинг ошиши, ишсизликнинг кўпайиши билан бошланди.

Социалистик мамлакатларда эса коммунистик ва ишчи партиялари ҳозирги шароитда ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш вазифасини ҳал этишни биринчи даражали иқтисодий социал масала деб қарамоқдалар ва бу масалани ҳал этиш учун барча куч ва воситалардан унумли фойдаланиш чоралари кўрилмоқда.

Турмуш шуни кўрсатмоқдаки, социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари, социал прогресс йўлидан узлуксиз ривожланиб бориб, ўз экономикасини юқори суръатлар билан ўстирмоқдалар, социалистик ижтимоий муносабатларни такомиллаштирмоқдалар. Бутун жаҳонга социализмнинг буюк афзалликларини намойиш қилмоқдалар.

Жаҳон социалистик ҳамдўстлиги келажакка ишонч билан қараб, ўз кучларини мустаҳкамлаб жаҳон революцион жараёнини ривожлантиришга ҳисса қўшмоқда, халқларнинг тинчлик, демократия, социализм учун олиб бораётган курашига мадад бериб келмоқда.

Ю. ЙЎЛДОШЕВ,
иқтисод фанлари кандидати.

БОСҚИНЧИЛАРНИНГ БЕБОШЛИГИ

АММОН, 15 январь. (ТАСС). Исроил маъмурлари Иордан дарёсининг ғарбий соҳилида яшовчи араб аҳолиси ўртасида яна қамоққа олишларни бошлаб юборди. «Ар-рсй» газетасининг хабар беришича, Қуддус, Наблус, Салвад шаҳарларида босқинчилар маъмуриятига қаршилик кўрсатиб, Исроил корхоналарида ишлашдан бош тортган кўп араблар қамоққа олинди.

Исроилликлар қаршилик кўрсатиш ҳаракати билан алоқа қилишда гумондордир, деб ҳисобланган арабларнинг уйларини ҳануз портлатмоқдалар.

ЧИЛИ. Мамлакатда қонли фашистлар режимини жорий этган ҳарбий хунта репрессияни кучайтирмоқда. Тинтув, қамоққа олишлар, бесабаб отиб ташлашлар оддий тусга кириб қолди. Суратда: Сантьяго ишчилар кварталида қамоққа олиш пайти.

ТАСС фотохроникаси.

ҚИШ ГАШТИ

ШАНБА ва якшанба кунлари тоққа чиққан киши ажойиб манзаранинг гувоҳи бўлади. Оппоқ қор билан қопланган тепаликларда ихчам кийиниб олган чанғичилар қушдек учиб юришибди. Улар орасида болалар ҳам, йигит-қизлар ва кексалар ҳам бор. Кўпчилик ҳатто бутун оила аъзолари билан чанғи учгани бу ерга келишибди. Чанғи спортининг бунчалик оммалашаётганлиги сабабини медицина фанлар кандидати В. Сергеев қуйидагича шарҳлаб берди.

ОДАМЛАР бекорга чанғи спортини севишмайди. Инсон организмини чиниқтиришда ва соғломлаштиришда чанғи спортининг роли беқиёсдир. Чанғи билан мунтазам сайрга чиқиб турган киши стенокардия, қон босими каби касалликлардан мутлақо холи бўлади.

Ички органларнинг нормал фаолият кўрсатишига хизмат қилувчи кўпгина пайлар ва бўғинлар группаси сайил давомида бир миёрда ҳаракатланади. Асаблар ором олиб, юрак ва мия қон томирлари кенгаяди, мия артерияси мустаҳкамланади.

Чанғи билан сайр қилиш давомида қон бутун организм бўйлаб айланади. Бунинг натижасида органлар ва тўқималар зарур озуқалар билан тўла таъминланади. Айни пайтда чанғи спорти билан шуғулланган кишининг бўғинлари ва умуртқаларда эгилувчанлик ҳолати ривожланади, мўртлик йўқолади. Бир сўз билан айтганда бутун организм мустаҳкамланиб ,дардга чалинмайди.

Чанғи спорти билан кўпроқ соғлом ёшлар шуғулланишади. Аммо кексалар ҳам ҳеч қўрқмай дам олиш соатларини тоғ ён бағирларида ўтказишлари мумкин. Фақат уларга текисроқ жойларда шошилмай, — дам олиб чанғи учиш тавсия этилади. Бир кун очиқ ҳавода бўлиб қишнинг мусаффо ҳавосидан баҳра олган киши бир ҳафта бардам ва тетик юради. Бўш кунларда чанғи учинг, қишнинг ғанимат дамларидан фойдаланиб қолинг.

Чанғи билан сайрга чиқишдан олдин сиз ГТО нормаларига бир назар ташлаб қўйинг. Агар ўғлингиз 10—11 ёшга тўлган бўлса, у бир километрлик масофани чанғида саккиз минутда босиб ўтиши, 12—13 ёшли болалар эса икки километрлик масофага 14 минутда етиб келишлари лозим. 12—13 ёшдаги қизлар учун икки километрга 16,5 минут вақт белгиланади.

29—34 ёшли аёллар чанғида уч километрлик масофани норма бўйича 21 минутда босиб ўтишлари лозим. 5 километрга эса 38 минут вақт талаб этилади. 39 ёшгача бўлган эркаклар бу йўлни ярим соатда босиб ўтишса, ГТО нормасини бажарган бўлишади.

Каттароқ ёшдаги аёллар ва эркаклар чанғи учишаётган пайтда вақтни ҳисобламасалар ҳам бўлади. Улар ўз организмларини кўп қийнамаган ҳолда 5 километрлик масофага эркин мусобақалашишлари мумкин.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

Волга автомобиль заводи мамлакатимизда энг йирик корхоналардан ҳисобланади. Ҳозирда бош конвейердан ҳар суткада 1900 та «Жигули», «Универсаль» ва «ВАЗ—2103»нинг яхшиланган модели тушмоқда. Автозаводчилар коллективи корхонани тўла қувват билан ишга туширишни тезлаштирмоқда. Ана шундан сўнг ҳар суткада конвейерлардан 2200 та машина тушади. Суратларда: (юқорида) завод участкаларидан бирида. (Пастда) «ВАЗ—2103» енгил машинаси.

В. Христофоров фотолари.
(ТАСС фотохроникаси).

ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОНИДА

КУРС ИШ БОШЛАДИ

«Узсельхозтехника»нинг Оржоникидзе район бирлашмаси қошида тракторчи, бульдозерчи ва экскаваторчилик касбини ўргатувчи тўрт ойлик курс иш бошлади. Курс тингловчиларига бирлашма инженерлари, мастерлари ва бошқа мутахассислар дарс берадилар.

Курсда ҳозир колхоз ва совхозлардан келган 40 йигит-қиз бор.

КИТОБ ФОНДИ ОРТДИ

Қибрай маданият уйи қошидаги Некрасов номли кутубхонанинг китоб фонди яна ортди. Яқинда 11 минг сўмлик китоб сотиб олинди. Улар орасида Жюль Вернинг «Сув остида 80 минг километр», Всеволод Ивановнинг «Бронепоезд 14—69», А. Якубовнинг «Даврон Ғозиев—гвардия капитани» каби бадиий асарлар мавжуд.

БАРАВЖ КЎЧАТЛАР

«Қизил Ўзбекистон» колхозининг Р. Эгамбердиев бошлиқ парник-теплица хўжалигида карам ниҳолларини расад қилишга киришилди. Кунига 4—5 минг туп ниҳол расад қилинмоқда.

Резаворчилар бу йил эрта кўкламда далаларга экиш учун 34 килограмм карам, 18 килограмм помидор уруғидан мўл сара кўчат етказиб берадилар.

И. РУСТАМОВ.

Реклама ва эълонлар

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — МОСКВА. 18.30 — ТОШКЕНТ. 18.35 Мультфильм. 18.50 — Ўқувчилар учун кўрсатув. 19.20 — Беш йилликнинг тўртинчи йили. 19.45 — «Ахборот». 20.00 — Миллионлар ленинча университети (Москва). 20.30 — Шеърият мухлисларига. 20.45 — «Ахборот». 21.05 — **Имон** (спектакль). 22.00 — «Вақт». 22.30 — **Имон** (спектаклнинг давоми). ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 15.45 — МОСКВА. 16.05 — Қушлар ҳаёти. 16.30 — Рус тили. 17.20 — Янгиликлар. 17.30 — Спорт кўрсатуви. 18.00 — «Олтин шайба» клуби соврини учун. 18.30 — Телефильм. 19.00 — Қўғирчоқлар магазинида. 19.35 — Балет шинавандалари, сизлар учун. 20.00 — «Ёшлик» студияси кўрсатади (Тошкент). 20.30 — Қалб қўшиқлари. 20.50 — **Пўлат қандай тобланди** (бадиий фильмнинг 3-серияси). 22.00 — Ҳаракат хавфсизлиги учун (Тошкент). 22.30 — **Дурадгор ҳикоялари** (телеспектакль). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 19.00 — Тошкент янгиликлари. 19.15 — **Юлдузлар чарақлаганда** (телеспектакль). 20.00 — Рус романслари кечаси. 20.50 — Ҳужжатли фильм.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 17/I да **Травиата** (кечқурун), 18/I да **Кармен** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 17/I да **Тарих тилга кирди** (кечқурун), 18/I да **Абу Райҳон Беруний** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 17/I да **Ужарлар** (кечқурун), 18/I да **Жумагул** (кечқурун).

КИНО

Севги анатомияси — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ЧАЙКА» (жуфт соатларда), «МОСКВА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «СПУТНИК», САНЪАТ САРОЙИ, (кундуз ва кечқурун).

Ҳаводаги саргузаштлар (жуфт соатларда) **Йўқолган чиновник** — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Уч юз спартанлик (11.00, 14.10, 17.00, 20.15); **Шпессартдаги ажойиб дамлар** — «ДРУЖБА» (жуфт соатларда, кундуз ва кечқурун).

Мозандарон шери — Ғ. ҒУЛОМ номли (кундуз ва кечқурун).

Қора капитан — С. РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Қонли тош — «МИР» (кундуз ва кечқурун).

Қора лола — А. НАВОИЙ (кундуз ва кечқурун).

Садоқат — «КЎКЧА» (кундуз ва кечқурун).

Эр хотиннинг уруши — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Тоғлар чорлайди — «СПУТНИК» (10.00, 12.00).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

19, 20 январда

„ЁШ ҚАЛБЛАР“

цирк коллективининг хайрлашув гастроллари.

ТОМОШАЛАР СОАТ 17.30 ДА БОШЛАНАДИ

Шанба кунлари томошалар соат 15.00 ва 17.30 да бошланади.

Якшанба кунлари томошалар соат 12.30, 15.00, 17.30 да бошланади.

Тошкент «Цирк саҳнада» коллективлари дирекциясига 1, 2 класс шофёрлари ва ҳисоб-китоб бўлимининг бухгалтери

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

«ТАШСАНТЕХГАЗМОНТАЖ» трестининг 2-монтаж бошқармасига ички санитария-техника ва иссиқлик тармоқларини монтаж қилиш ишларини бажариш учун слесарь-сантехниклар, газ пайвандчилар, электр пайвандчилар

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

ҲАР ТУҒРИДАН

КВАРТИРА АВТОСАЛОН

Ленинградли кинооператор Г. В. Афанасьевнинг... 300 та автомобили бор! Аммо уларнинг эгаси гараж масаласида бош қотирмайди: автомобилларнинг ҳаммаси унинг квартирасидаги сўкчакларда саф тортиб турибди. Ўтган асрдаги митти машиналар коллекцияси, кейинги йилларда чиқарилган янги машиналарда қўйилган бу ерга.

Ҳамма нусхалар мутлақ аниқ бўлиб 1:43 масштабида ишланган. Афанасьев баъзида қўлига пинцет, паяльник, чўткача олиб, кўп ўзгартиришлар киритилган қадимги бир машинанинг қиёфасини тиклайди ёки автомобилнинг янги бир моделини яратади. Масалан, Геннадий Викторович одатдаги «Волга»ни таксига ва ГАИ хизмат машинасига айлантириб ишлади.

Ленинградлик бу кишининг адресига яқинда ГДРдан бир посилка олинди. Унда кичик автомобиль бор эди. Бу сувенир В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллиги шарафига чиқарилган — Владимир Ильич 1920 — 1922 йилларда тушиб юрган «Роллс-Ройс» машинасининг аниқ нусхасидир.

В. ГАНШИН.

КЕША ҚАЙТИБ КЕЛДИ

Мурманскли Евдокия Ивановна Шарухинанинг уйи ўша куни тўс-тўполон бўлиб кетди: гапирадиган тўтича Кеша йўқолиб қолди. Кўчада киши уйдан чиқишга қўрқадиган даражада қаттиқ қор бўрони уфурарди. Кешанинг онаси ва отаси — Эра ва Филя деган тўтилар бир кунгача ўғилларини бетўхтов чақириб туришди:

...Қутб томонда тўти камдан-кам бола очади. Евдокия Ивановнанинг Антил оролларидан келтирилган забонли тўтилари битта бола очди. Бунга аёлнинг илтимосига биноан маҳаллий ҳайвонот боғининг ходимлари тайёрлаб берган махсус хўрак рецепти ёрдам берган бўлиши мумкин.

Кеша уйида тўрт ойлик бўлгунча яшади, ота-онасидек «гапиришни» ўрганиб олди. Кичикларга хос қизиқувчанлик уни очиқ форточкадан «бир қарашга» мажбур қилди. Қор бўрони қушчани қамраб номаълум бир совуқ дунёга олиб кетди. У қўрқиб қичқирарди... унинг овозини эшитиб қолишди. Тўтича Е. И. Шарухинага қайтариб келтирилди.

В. ЗАСУХИН,
ТАСС мухбири.

АЛИШЕР НАВОИЙ ВА ТАСВИРИЙ САНЪАТ

Ўрта Осиё ва Хуросон тасвирий санъати тараққиётида Навоийнинг хизматлари буюкдир. Унинг бошчилиги ва мураббийлигида қанчадан-қанча истеъдод соҳиблари етишиб чиқиб, санъат ва маданият ривожига катта улуш қўшдилар, тасвирий ва амалий санъат, ҳаттотлик ва меъморчиликни балоғат ва маҳорат чўққисига кўтардилар. Навоий ҳаракати ва сармояси билан халқ муҳандислари ва меъморлари томонидан ҳашаматли қасрлар, салобатли мадрасалар, гулдор кўшклар, гўзал чорбоғлар, оромбахш хиёбонлар қурилди, унинг ҳомийлигида Мирак наққош, Беҳзод, Қосим Али, Ҳожи Муҳаммад сингари ўз даврининг нодир санъаткорлари қўли билан юзлаб нодир асарлар яратилди, хушхат ҳаттотлар қаламида ўнлаб китоблар кўчирилиб, миниатюралар билан безатилди. Шунинг учун ҳам Бобир «аҳли фазл ва аҳли ҳунарга Алишербекча мураббий ва муқаввий (мададкор) маълум эмаским, ҳаргиз пайдо бўлмиш бўлғай» деб ёзади.

Давлатшоҳ Самарқандий Навоийнинг мамлакат ободончилиги йўлидаги ҳаракатлари ҳақида қуйидагиларни ёзади: «... бу улуғ амир... ҳолис мулки ва покиза мулк-дунёсини.. бу мамлакатда мадрасалар, масжидлар, работлар, бошқа хайрли (бинолар) ва доришифога сарфлади ва бунга тахминан беш юз туман — (бир туман 10000 кепаки (пули) кетди... Хуросон музофотида, Тус вилоятининг тепасида бўлган машҳур ва жаҳоннинг покиза булоқларидан бўлган булоқ сувини Машҳадга олиб келтирди. (Шу билан) Машҳаднинг муқим халқини сувсизлик азобидан халос қилди... Подшоҳ ва акобирлар буни қилишга ожиз эдилар. Бу ариқнинг узунлиги қарийб ўн фарсахдир... Бу улуғ амир хайру эҳсон билан қурилган бошқа иморатларни тафсил қилиб бўлмайди, чунки улар саноқ ва ҳисобдан ташқаридир...

Тарихчи Хондамир Навоий ташаббуси билан қурилган иморатлар, боғу-роғлар ва каналларни бирма-бир санаб ўтади.

Санъат аҳлини эъзозлашди Навоий меҳрини аямади. Улар санъатининг такомилига бевосита ғамхўрлик қилди. Моддий ёрдамга муҳтож наққошу мусаввирларни ўз тарбиясига олди. Масалан, кўпинча кўчиртирган китобларини нақшлаган, оро берган Ёри Музаҳҳибни ёшликдан наққошликка иштиёқини сезиб, уни ўз китобхонасидаги тажрибали наққошлар шогирдлигига топширди ва унинг етук ҳунар эгаси бўлиб етишувида ёрдам берди. Алишер Навоий ва Султон Ҳусайн кутубхоналари учун кўчирилган китобларнинг аксариятини Ёрий Музаҳҳиб нақшлар билан безаган. Одатда бурун наққош исми, мусаввир номи ҳам китобда қайд этилмаган. Бизгача етиб келган қўлёзмалар ичида фақат икки нусхасида Ёрий Музаҳҳиб номи зикр этилган: шулардан бири Ленинграддаги Давлат Халқ кутубхонаси фондида сақланаётган Алишер Навоий «Ҳамса»си бўлса, иккинчиси Қоҳирадаги Миср миллий кутубхонасидаги Саъдийнинг «Бўстон»идир. Мазкур қўлёзмалар нақшларининг нозиклиги ва гўзаллиги билан жаҳон наққошлик тарихида дурдона ҳисобланадилар.

Навоий ўзининг «Мажолисун-нафоис»ида Фазлий, Фиғоний, Машриқий каби наққошларни эҳтиром билан тилга олади. Ўз даврида етук олим, ҳаттот, наққош ва шоир бўлган ва «Ҳаттот ва мусаввирлардан, созанда ва ҳофизлардан кўплаб шогирдлар етиштирган Бойсунқур мирзо (1395—1433) хусусида Навоий меҳр билан ёзади. Навоий маслакдошларидан бири бўлган Хондамир» Амир Алишернинг фазлу ҳунар табақасининг аксарига ғамхўрлиги зўрдир. Тазҳиб ва тасвир илму ҳунарида нуқсон ва чексиз бўлган қалам аҳллари, шунингдек, замон наққошлари ва давр муҳандисларининг кўпи ул ҳазратнинг тарбия ва таълими воситаси билан бу ҳунарларни ўргандилар ва атроф оламда маконда йўқ яхшилар тенги бўлдилар», — деб бежиз ёзмаган эди.

Навоий тарбияси туфайли тасвирий санъатда камолат чўққисига кўтарилган ана шундай сиймолардан бири генеал ўзбек классик рассоми Камолиддин Беҳзоддир. У 1455 йили Ҳиротда камбағал косиб оиласида туғилди, жуда ёшлигида ота-онасидан етим қолди. Султон Ҳусайн кутубхонасининг бошлиғи Мирак наққош Беҳзоднинг тасвирий санъатга ихлоси, қобилиятидан хабар топиб, уни ўз тарбиясига олди. Алишер Навоий ва бошқа етук олимлар тарбиясида унинг рассомликдаги маҳорати камол топа борди. XV аср охирларига келиб у маҳорат, ғоявий савия ва услубда ўз замонасининг мусаввирларидан анча ўзиб кетди. Тарихчи олимларнинг гувоҳлик беришича, Беҳзод бевосита Навоий назоратида бўлган. Гарчи ҳеч қандай маълумотга эга бўлмасак ҳам, унинг шоир билан биргаликда Самарқандга келганлигини тахмин қилиш мумкин. Зероки, Беҳзод асарларида ўша даврдаги Самарқанд мадраса ва бинолари, чорбоғлари тасвирини кўплаб учратамиз. У ўз асарларида Самарқанддаги қурилиш ишларини кўпроқ мадҳ этган. Самарқанд таассуротларини Беҳзод томонидан «Ҳамса» мазмунидаги достонларга чизилган миниатюраларда ҳам яққол тасаввур этамиз. Беҳзод ўз даврининг мумтоз ва тенгсиз санъаткорига айланди. Наққошлар ундан андоза кўчирадиган, мусаввирлар эса унга тақлид қиладиган бўлишди.

Султон Ҳусайн Беҳзодни ўз кутубхонасининг раиси этиб тайинлайди. Навоий асарларининг кўплаб тасвирли нодир нусхалари шундан кейин яратилди. Беҳзод ўз ҳаёти ва ижодий фаолияти давомида кўплаб шогирдлар етиштирди ва жаҳон тасвирий санъати тарихида машҳур бўлган ҳамда Бойсунқур Мирзо асос солган Ҳирот тасвирий санъати мактабини шакллантирди ва юксак поғонага кўтарди.

Навоий ташаббуси билан кенг кўламда олиб борилган қурилиш ишларида ва тасвирли китоблар яратишда Беҳзод билан бир қаторда у бошлиқ бошқа мўйқалам соҳиблари ҳам баракали ҳамкорлик қилдилар. Беҳзод Султон Ҳусайн Мирзо хизматига ўтгач, унинг шогирди Хожи Муҳаммад наққош (вафоти 1507 й) Навоий кутубхонасининг китобдори этиб тайинланди. Бу санъаткор ҳам Навоий тарбиясида етук олим, наққош ва мусаввир, ҳунарлар эгаси бўлиб етишган эди. Хожи Муҳаммад ҳақида Хондамир шундай ёзади: «Мавлоно Хожи Муҳаммад турли фанлар ва илмлар соҳасида катта маҳорат эгадир. Бунинг устига у ғаройиб хаёлот нақшларини ва турмуш, ҳаётнинг ажойиб суратларини рўзгор лавҳига чизар эди; тасвир ва тазҳиб фанида тамом маҳоратликдир. Ўз азиз умрининг бир неча муддатини чинни пиширмоқ ишига сарф қилиб, кўп тажриба этгани ва беҳад машаққат чекканидан сўнгра, у яратган чиннисозлик корхонасида пиширган идишлари ранги ва сифати билан Хитой чиннисидан қолишмас эди. Мавлоно Ҳожи Муҳаммад ихтироларидан бири сандуқли соатдирки, уни Олий ҳазрат Алишер Навоий кутубхонасида ясагандир. Шу сандиқ ичида бир сурат ясаганки, кундан бир соат ўтганда, у сурат қўлида ушлаб турган чўп билан олдида ўрнатилган нақоратга урар эди. Икки соат ўтгандан кейин икки навбат шу ҳаракатни қайтарар эди. Шу зайлда оқшом ва кундузнинг барча соатларида ул амални баҳо этар эди («Равзотус сафо» асаридан).

Навоий Астрободга сургун этилгач, Ҳожи Муҳаммад Форс, Ироқ, ўлкаларини мусофирликда кезди. Сўнг Балхга Бадиуззамон хизматига қайтади. Бу ерда у Балх ҳокими кутубхонасининг бошлиғи этиб тайинланади.

Хондамир ўзининг «Хулосатул ахбор» асарида яна Навоий туфайли шуҳрат топган Мавлоно Муҳаммад Исфаҳоний ҳам устод Қосим Али Чеҳракушо сингари наққош ва мусаввирларни санаб барчасининг рўйхати рисола ҳажмига сиғмаяжагини қайд этади. Муҳаммад Исфаҳоний ҳам Навоий кутубхонасида соат ясаган, деб ёзади Хондамир.

Алишер Навоийнинг рассомлик ва меъморликдан яхши хабардор бўлганлиги ва бу санъат аҳлининг ишларига маслаҳат ва ҳомийлик этибгина қолмай, балки бевосита қатнашганлиги шубҳасиз. «Фарҳод ва Ширин» достонидаги қасрлар ва тасвирлар таърифи фикримиз далилидир. Ёки, Алишер Навоий мўйқаламига мансуб занжирбанд шер тасвири бундан шаҳодат бериб турибди. Фақат ўзи меъмор, рассом ва наққош бўлган кишигина нақшу тасвирларни шу қадар жонли, жозибали ва ишонарли қилиб тавсифлай олиши мумкин.

Навоий ва санъат деганда тасаввуримизда ўзбек музикаси, драмаси, опера ва балети, рассомчилиги, ҳайкалтарошлиги, кино санъати ҳам гавдаланади. Зотан устод санъаткорлар совет даврида ўзининг иккинчи, абадий навқирон ҳаётини бошлади. Унинг ўлмас асарлари янги замон ўзбек санъат аҳли учун бебаҳо ва туганмас илҳом манбаига айланди. Шоирнинг ажойиб достонлари асосида драматург Хуршид, Комил Яшин, композитор Толибжон Содиқов, Юнус Ражабий, Мухтор Ашрафийлар томонидан яратилган «Фарҳод ва Ширин», «Лайли ва Мажнун», «Дилором» опера ва музикали драмалари халқимизнинг энг севикли асарларидир.

Алишер Навоийнинг қутлуғ номи санъатимиз тарихи, тараққиёти билан узвий боғлиқдир. Навоий ижоди ва даҳосидан баҳра ва илҳом олиб, санъатимиз янада тараққий этишда давом эта бериши шубҳасиздир.

Ш. ҚАМБАРОВА.

Спорт

БИРИНЧИ ПАРТИЯ — ДУРАНГ

Жаҳон чемпионлигига даъвогар шахматчиларнинг чорак финал мусобақалари бошланди. Биринчи бўлиб собиқ жаҳон чемпиони Борис Спасский билан америкалик гроссмейстер Роберт Бирн шахмат тахтасига юзма-юз ўтирдилар. Ўйинни америкалик шахматчи шоҳ олдидаги пиёдани юриш билан бошлади. Қора доналар билан эса совет шахматчиси ўйнади.

Спасский ўн еттинчи юришда бир пиёдани қурбон қилиб, ташаббусни қўлга олди. Шу бўйи у ўттиз олтинчи юришгача пешқадамликни қўлда сақлаб турди. Аммо америкалик гроссмейстер кутилмаганда манёвр қилиб, имкониятларни тенглаштириб олди. Қирқ тўртинчи юришда Спасский таклифи билан ўйин дуранг бўлди. Беш соатлик курашдан сўнг ҳар иккала томон ўз ҳисобига яримтадан очко ёзиб қўйди.

ВОЛЕЙБОЛЧИЛАР ЧЕМПИОНАТИ БОШЛАНДИ

Ленинград ва Ворошиловград шаҳарларида «А» класси аёллар волейбол командаларининг СССР биринчилиги мусобақалари бошланди. Тошкентнинг «Автомобилчи» командаси қизлари биринчи ўйинда ўтган йилги чемпионат бронза медали соҳиби Ворошиловграднинг «Искра» командаси билан учрашдилар. Биринчи турда омад мезбонларга кулиб боқди. Тошкентлик қизлар 1:3 ҳисобида ютқазиб қўйдилар.

Бундан буёнги учрашувлар қизларимиздан янада маҳорат кўрсатиб ўйнашни талаб қилади. Улар кеча Киевнинг «Буревестник» командаси билан учрашдилар. Энди Совет Иттифоқининг бир неча бор чемпиони, Европа мамлакатлари чемпионатлари кубоги эгаси бўлган Москванинг «Динамо» волейболчилари билан мусобақалашадилар.

ТУРНИР ТУГАДИ

Таллинда ёш шахматчиларнинг Бутуниттифоқ мусобақаси якунланди. Мусобақада тошкентлик ёш спортчилар ҳам иштирок этдилар. Айниқса, Леонид Басснинг ўйинлари кўпчилик эътиборини ўзига тортди. Ёш ҳамшаҳримиз бир неча учрашувда кетма-кет ғалаба қозониб, турнирда иккинчи ўринни олиб қайтди.

Шу йилнинг июль-август ойларида денгиз сатҳидан 3800 метр баландликдаги Ачиктошда «Помир—74» халқаро альпинистлар лагери барпо этилади. Шу ерда турли мамлакатлардан келган спортчилар энг баланд чўққиларга ҳужум қилишади. Суратда: Олой водийсидаги Ленин чўққиси умумий кўриниши.

О. Кузьмин фотоси, ТАСС фотохроникаси.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Бизнинг адрес: Тошкент, „Правда Востока“ кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — В35495. Редактор ўринбосарлари — В35885, В37916. Масъул секретарь — В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — В31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — В33786. Партия турмуши, ахборот ва спорт бўлимлари — В35811. Қишлоқ хўжалиги, фан, маориф ва олий ўқув юртлари бўлимлари — В39050. Совет қурилиши ва шаҳар хўжалиги бўлими — В3704... Хатлар ва оммавий ишчи мухбирлар бўлими — В34048. Эълонлар бўлими — В38142, коммутатор — В30249 дан В30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

А—2472. Индекс 64634. Р—02145.